

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**ЗМІЦНЕННЯ МІСЦЕВОЇ ФІНАНСОВОЇ
ІНІЦІАТИВИ (ЗМФІ-II) ВПРОВАДЖЕННЯ**

ЩОМІСЯЧНИЙ МОНІТОРИНГ ОСНОВНИХ ІНДИКАТОРІВ БЮДЖЕТНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ СТАНOM НА 01.10.2013

«Моніторинг основних індикаторів бюджетної системи України» є щомісячним виданням, підготовленим за даними офіційної статистики. Він містить стислий аналіз та підбірку графіків і діаграм, які ілюструють основні зміни, що відбуваються у бюджетній системі України.

Цей продукт підготовлено за підтримки Американського народу, наданої через Агентство США з міжнародного розвитку. Зміст продукту є відповідальністю Інституту бюджету та соціально-економічних досліджень (ІБСЕД) і не обов'язково збігається з поглядами USAID або уряду США.

Зміст

Моніторинг виконання Зведеного, Державного і місцевих бюджетів України	4
Доходи державного бюджету.....	7
Доходи місцевих бюджетів	11
Дефіцит державного бюджету	14
Видатки зведеного бюджету	17
Видатки державного бюджету	19
Видатки місцевих бюджетів	29

Моніторинг виконання Зведеного, Державного і місцевих бюджетів України

- **Виконання доходів Зведеного бюджету України** за січень – вересень 2013 року склало 325,9 млрд грн, що більше аналогічного показника попереднього року на 7,9 млрд грн, або на 2,5 %. За місяць надійшло 41,3 млрд грн, що більше за вересневі надходження 2012 року на 7,6 млрд грн, або на 22,6 %.
- **До державного бюджету** за вказаний період надійшло 250,7 млрд грн, що на 5,4 млрд грн, або на 2,2 %, більше аналогічного показника попереднього року. У вересні 2013 року загальний обсяг доходів державного бюджету склав 33,0 млрд грн, що на 7,5 млрд грн, або на 29,3 %, більше, ніж у вересні 2012 року.

На відміну від серпня поточного року, коли було зафіксовано від’ємні показники виконання бюджету порівняно з попереднім роком, у вересні було досягнуто позитивні результати завдяки перерахуванню Національним банком України до державного бюджету 5 млрд грн (відповідно до змін, внесених до Закону України «Про Державний бюджет України на 2013 рік» 4 липня 2013 року).

Крім того, у частині податкових надходжень у вересні поточного року також було зафіксовано зростання. Зокрема, обсяги надходжень податку на прибуток підприємств виросли порівняно з серпнем 2012 року у 2,5 рази. Однак таке зростання швидше пояснюється низькою базою порівняння, ніж поліпшенням збирання. У 2013 році було впроваджено авансову сплату податку на прибуток, місячний розмір якого розраховується як 1/12 нарахованого до сплати податку за попередній податковий рік. Ця схема забезпечує рівномірну сплату більшої частини податку, що нівелює місячні коливання обсягів надходжень, характерні при його квартальній сплаті. За квартальною схемою, зокрема, на вересень припадав спад надходжень податку.

Другим джерелом зростання доходів став податок на додану вартість, якого надійшло на 1,7 млрд грн, або на 16,3 %, більше за вересневі показники 2012 року.

Водночас, за такими статтями, як акцизний податок із вироблених в Україні товарів та ввізне мито у вересні було зафіксовано падіння обсягів надходжень – на 8,5 % і 8,3 % відповідно.

У цілому результати виконання зведеного та державного бюджетів за перші три квартали 2013 року свідчать, що продовжують зберігатися ризики невиконання річного плану з надходжень, зокрема в частині основного податкового джерела – податку на додану вартість, недобір якого може скласти майже 25 млрд грн, або близько 16 % запланованого показника.

- **Видатки зведеного бюджету** за січень – вересень 2013 року становили 359,1 млрд грн, що на 6,9 %, або на 23,3 млрд грн, більше за відповідний показник 2012 року. За вересень 2013 року обсяг видатків склав 40,3 млрд грн, що на 1,1 %, або на 425,9 млн грн, більше, ніж у вересні 2012 року.

Порівняно з аналогічним показником 2012 року відбулося зростання обсягів видатків зведеного бюджету за половиною статей, згідно з функціональною класифікацією видатків.

Найбільше (порівняно з вереснем 2012 року – на 14,4 %) зросли видатки на охорону навколишнього природного середовища. Вони досягли 3,8 млрд грн. Також збільшилися видатки на громадський порядок, безпеку та судову владу (10,1 %), соціальний захист та соціальне забезпечення (9,0 %), оборону (8,2 %) та освіту (3,5 %).

Зменшилися видатки на житлово-комунальне господарство (44,5 %), духовний та фізичний розвиток (16,1 %), економічну діяльність (13,0 %), загальнодержавні функції (11,1 %) та охорону здоров'я (3,9 %).

Однак слід відмітити, що видатки на обслуговування боргу, які обчислюються у складі видатків на загальнодержавні функції, зросли порівняно з відповідним періодом 2012 року на 32,4 %.

- **Видатки Державного бюджету України** за січень – вересень 2013 року виконано у сумі 285,3 млрд грн, що на 6,8 % більше показника минулого року. У вересні 2013 року видатки становили 33,2 млрд грн, що на 0,4 % більше, ніж аналогічний показник 2012 року.

За статтями видатків у розрізі **функціональної класифікації** порівняно з вереснем 2012 року спостерігалися такі зміни:

- видатки на загальнодержавні функції збільшилися на 6,7 % та становили 4,1 млрд грн;
- видатки на оборону збільшилися на 8,2 % та склали 1,3 млрд грн;
- видатки на громадський порядок, безпеку та судову владу збільшилися на 10,1 % та становили 3,2 млрд грн;
- видатки на економічну діяльність зменшилися на 9,2 % та склали 3,3 млрд грн;
- видатки на охорону навколишнього природного середовища збільшилися на 32,4 % та склали 295,6 млн грн;
- видатки на житлово-комунальне господарство зменшилися на 8,1 % та склали 5,0 млн грн;
- видатки на охорону здоров'я зменшилися на 24,2 % та склали 1,1 млрд грн;
- видатки на духовний та фізичний розвиток зменшилися на 34,7 % та склали 326,1 млн грн;
- видатки на освіту збільшилися на 0,3 % та склали 2,6 млрд грн;
- видатки на соціальний захист та соціальне забезпечення збільшилися на 10,9 %, їх обсяг становив 7,3 млрд грн.

З метою покриття дефіциту Пенсійного фонду для виплати пенсій за рахунок коштів державного бюджету було перераховано 1,8 млрд грн.

- Надходження до державного бюджету **від повернення кредитів** за вересень поточного року склали 105,5 млн грн, ураховуючи надходження до загального фонду державного бюджету обсягом 44,2 млн грн.

За вересень 2013 року з державного бюджету було **надано кредитів** загальним обсягом 314,7 млн грн.

- Станом на кінець вересня 2013 року **державний та гарантований державою борг України** збільшився на 5,7 млрд грн, він склав 552,0 млрд грн, у тому числі: гарантований державою зовнішній борг – 290,5 млрд грн (52,6 %); державний та гарантований державою внутрішній борг – 261,5 млрд грн (47,4 %).

У вересні поточного року спостерігався дефіцит державного бюджету у розмірі 456,4 млн грн.

У січні – вересні 2013 року **погашення основної суми боргу державного бюджету** становило 54,8 млрд грн. Погашення внутрішнього боргу дорівнює 29,6 млрд грн. **Державні запозичення** на фінансування **державного бюджету** були здійснені в обсязі майже 94,0 млрд грн, у тому числі до загального фонду – 91,5 млрд грн. На внутрішньому ринку на фінансування державного бюджету було залучено 67,5 млрд грн, від зовнішніх джерел надійшло запозичень на суму 26,5 млрд грн. Крім того, було здійснено випуск облігацій внутрішньої державної

позики з метою збільшення статутного капіталу НАК «Нафтогаз України» на суму 8,0 млрд грн та формування статутного капіталу ПАТ «Аграрний фонд» на суму 5,0 млрд грн.

- Від **приватизації державного майна** за вересень 2013 року надійшло до державного бюджету 598,7 млн грн, тоді як у минулому році за цей період надійшло 84,3 млн грн.
- **Загальний обсяг надходжень до місцевих бюджетів (без урахування міжбюджетних трансфертів)** за січень – вересень 2013 року становив майже 76,4 млрд грн, що більше за відповідний показник 2012 року на 5,2 %.

За вересень 2013 року ці надходження становили 8,5 млрд грн, а приріст склав 3,6 %. До загального фонду місцевих бюджетів у вересні 2013 року надійшло 6,9 млрд грн, до спеціального – 1,6 млрд грн. У регіональному розрізі найбільший темп приросту спостерігався у Хмельницькій області, де він склав 13,2 % щодо відповідного показника 2012 року. Зменшення показників було зафіксовано у 9-ти регіонах, а найбільше – у Полтавській області (–6,1 %).

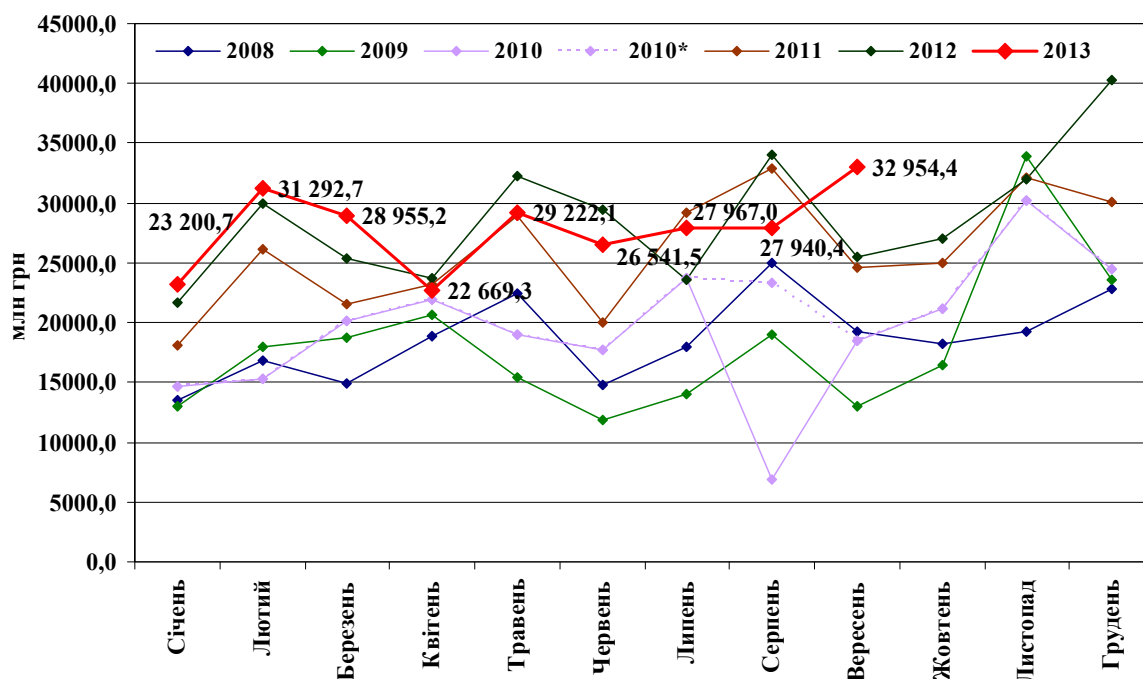
- **Обсяги видатків місцевих бюджетів (без урахування міжбюджетних трансфертів)** у січні – вересні 2013 року становили 156,2 млрд грн, що на 4,8 % більше порівняно відповідним показником 2012 року.

У вересні 2013 року видатки зменшились на майже 1,0 % щодо показника вересня минулого року та становили 16,7 млрд грн. Видатки загального фонду місцевих бюджетів склали 14,7 млрд грн, спеціального – 2,0 млрд грн. У регіональному розрізі найбільший темп приросту спостерігався в Київській області, де обсяг видатків збільшився на 25,2 % щодо відповідного показника 2012 року. Водночас у 10-ти регіонах відбулося зменшення обсягів видатків, найбільше – у м. Київ (–30,6 %).

Доходи державного бюджету

Графік 1

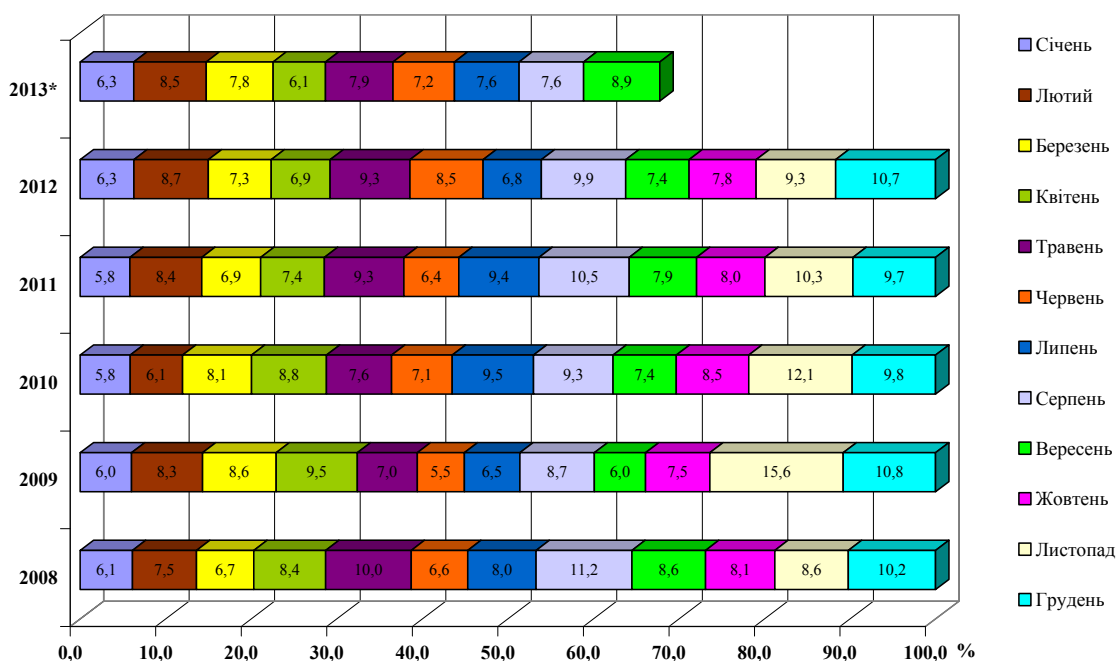
**Динаміка щомісячних надходжень до державного бюджету
(без урахування міжбюджетних трансфертів)
у 2008–2013 роках**

*без урахування суми заборгованості з відшкодування ПДВ в обсязі 16,4 млрд. грн.

Діаграма 1

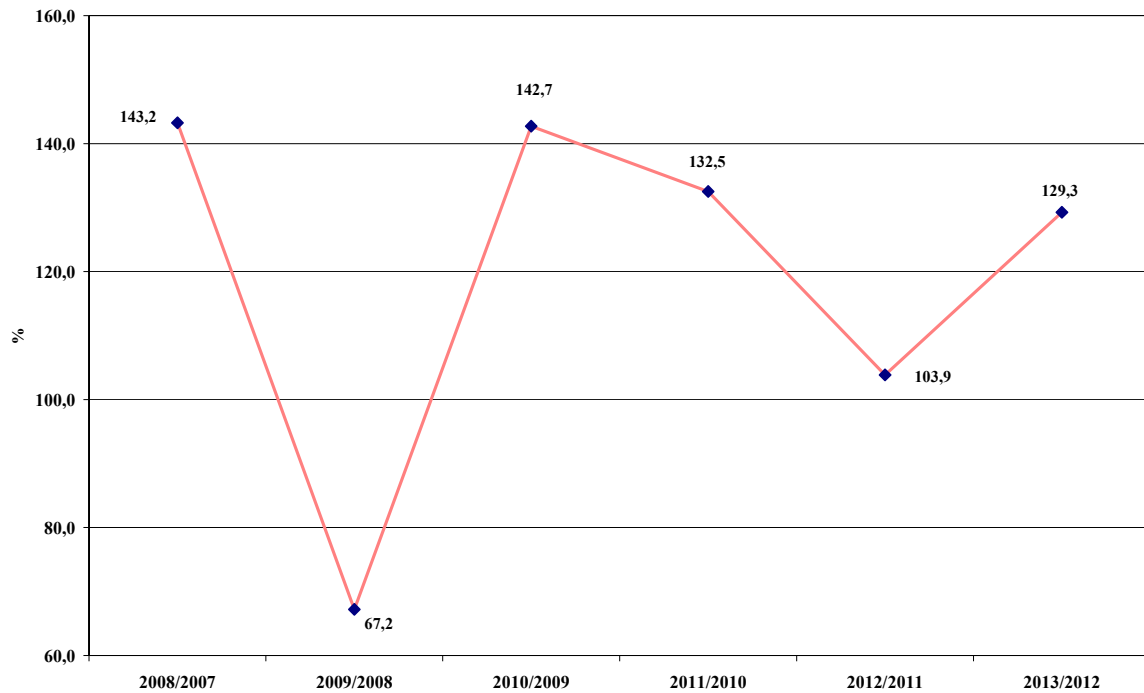
**Динаміка часток щомісячних надходжень до державного
бюджету у річному обсязі за 2008–2013 роки**

* Частка доходів визначена щодо планового показника, передбаченого на рік

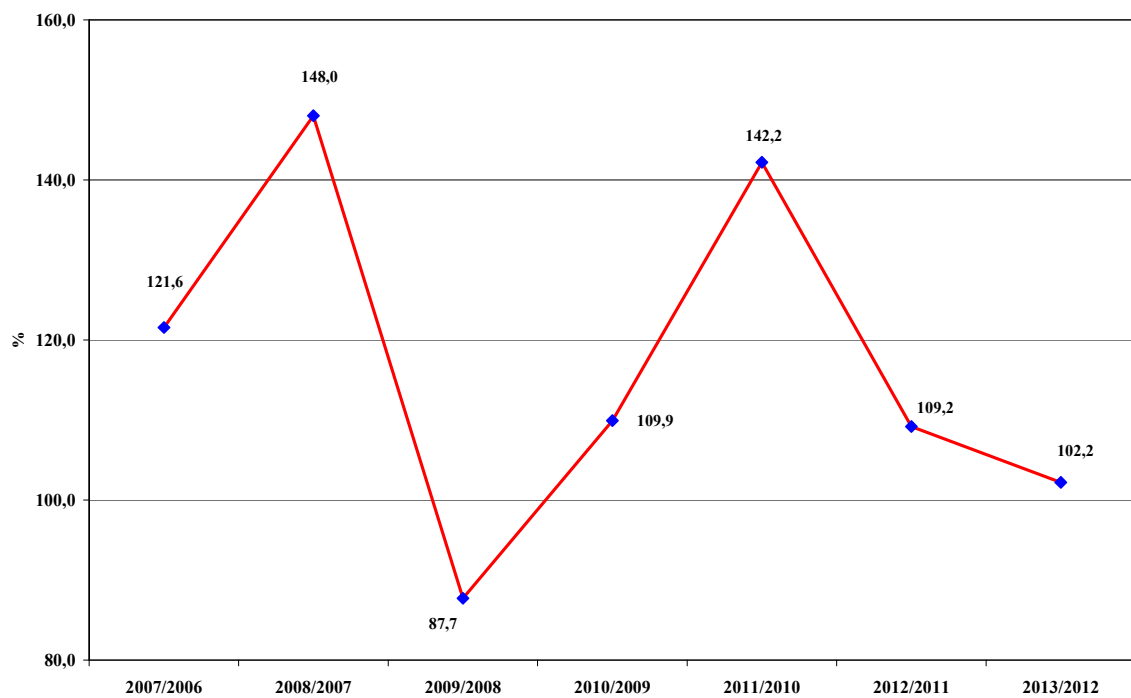
Графік 2

Динаміка темпу зростання доходів державного бюджету за вересень 2008–2013 років

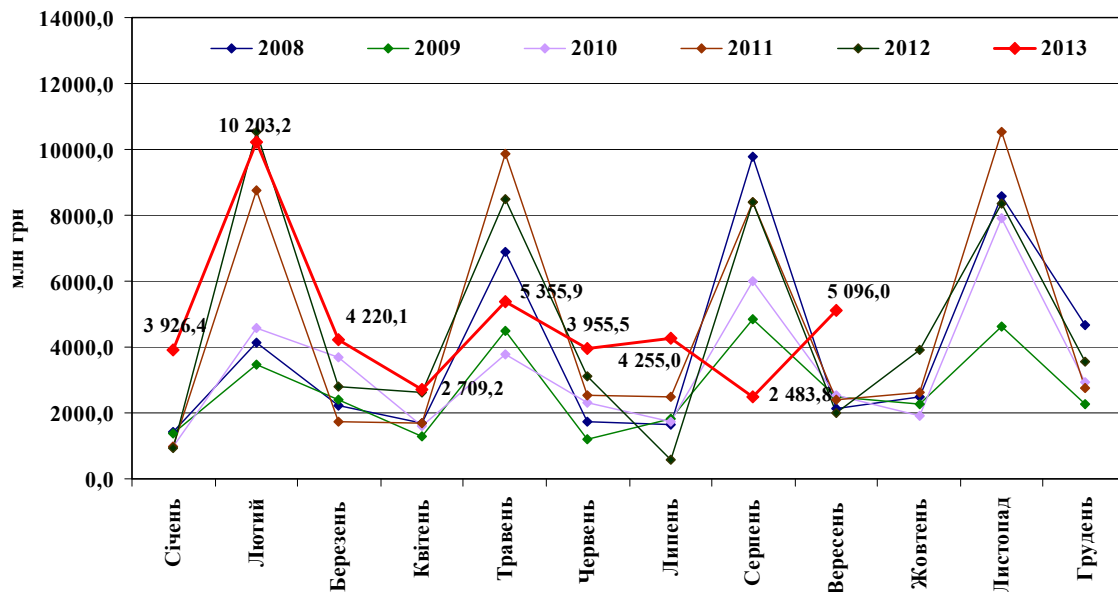
Графік 3

Динаміка темпу зростання доходів державного бюджету за січень – вересень 2008–2013 років

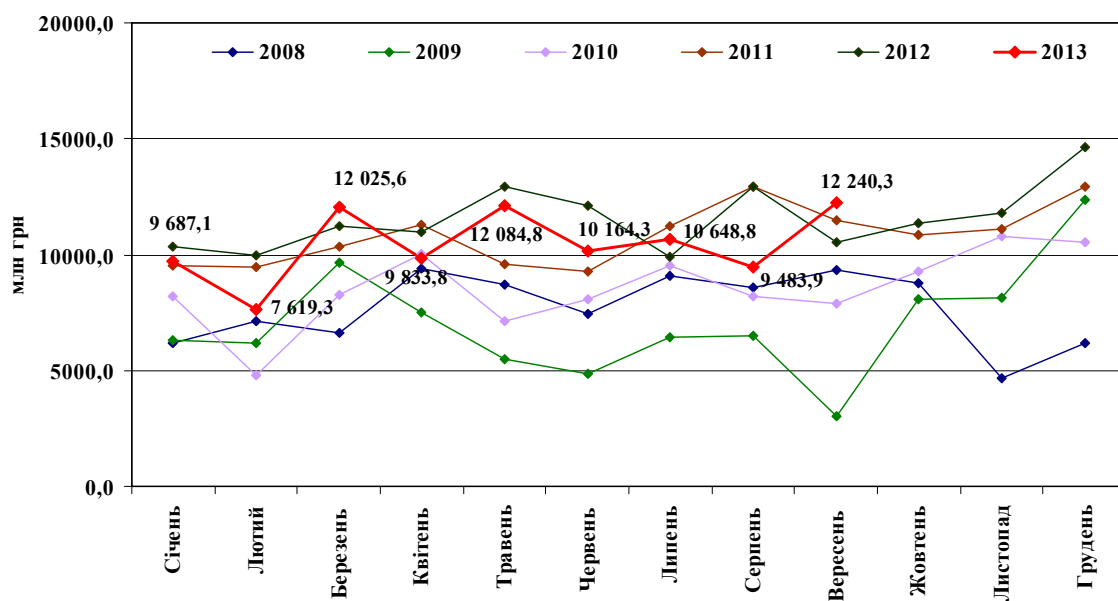
Графік 4

Динаміка щомісячних надходжень податку на прибуток до державного бюджету в 2008–2013 роках

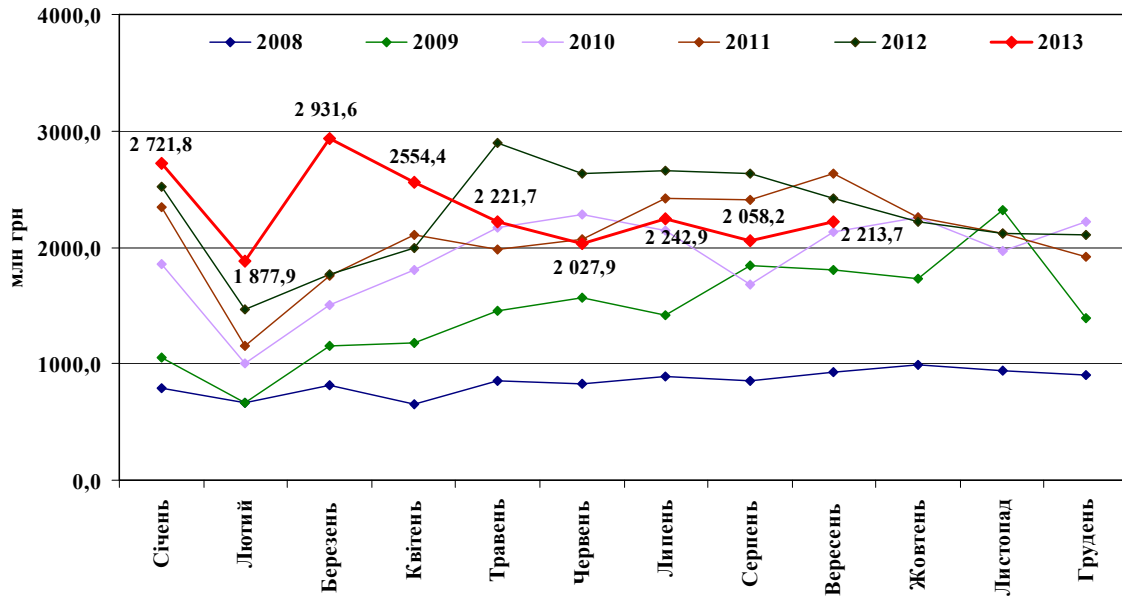
Графік 5

Динаміка щомісячних надходжень податку на додану вартість до державного бюджету у 2008–2013 роках

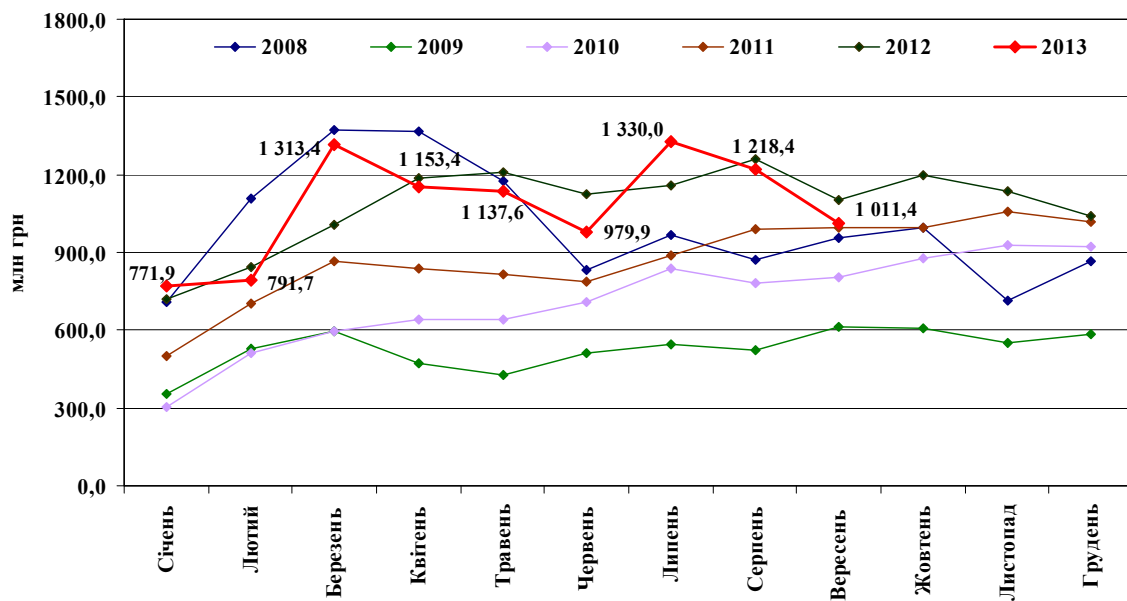
Графік 6

Динаміка щомісячних надходжень акцизного податку з вироблених в Україні підакцизних товарів (продукції) до державного бюджету в 2008–2013 роках

Графік 7

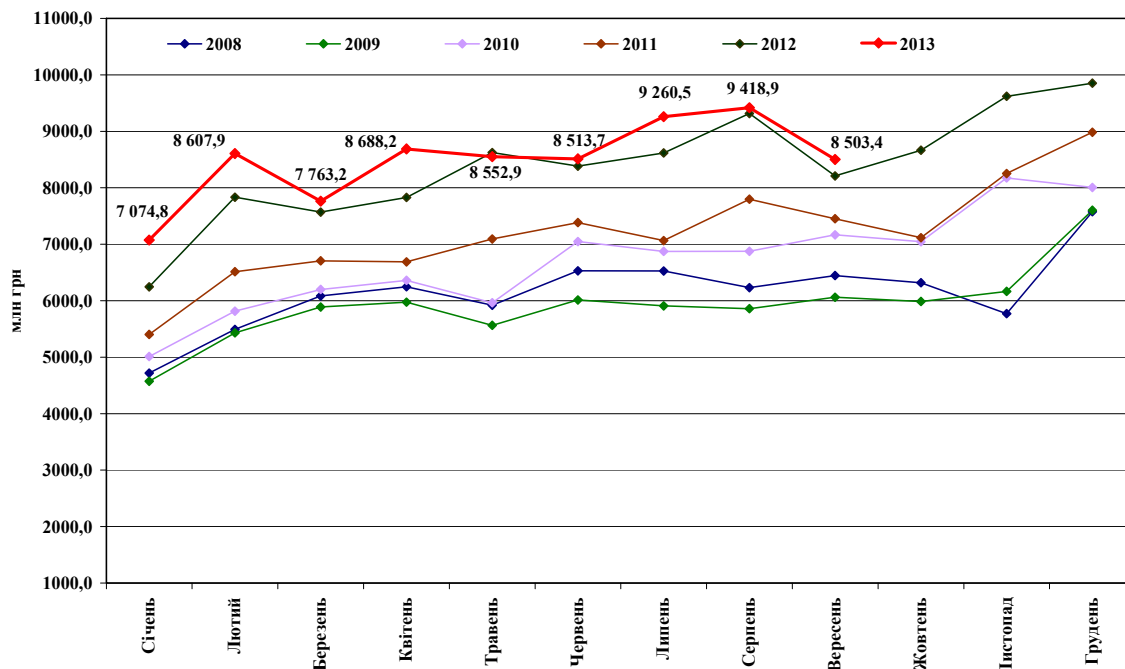
Динаміка щомісячних надходжень ввізного мита до державного бюджету в 2008–2013 роках

Доходи місцевих бюджетів

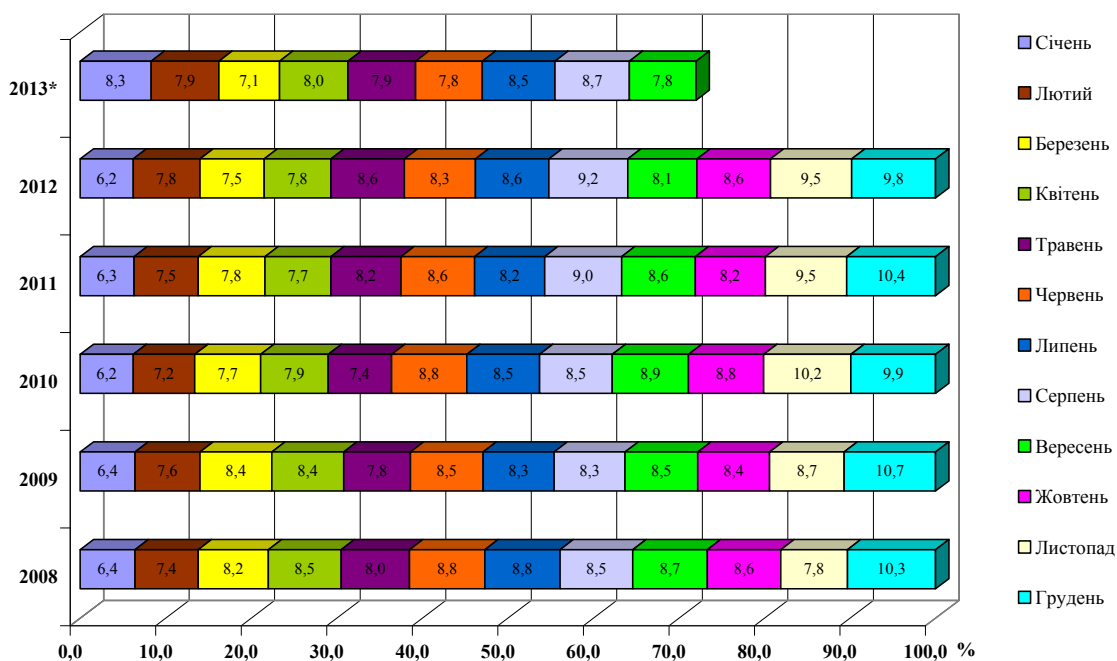
Графік 8

Динаміка щомісячних доходів місцевих бюджетів (без урахування міжбюджетних трансфертів) у 2008–2013 роках

Діаграма 2

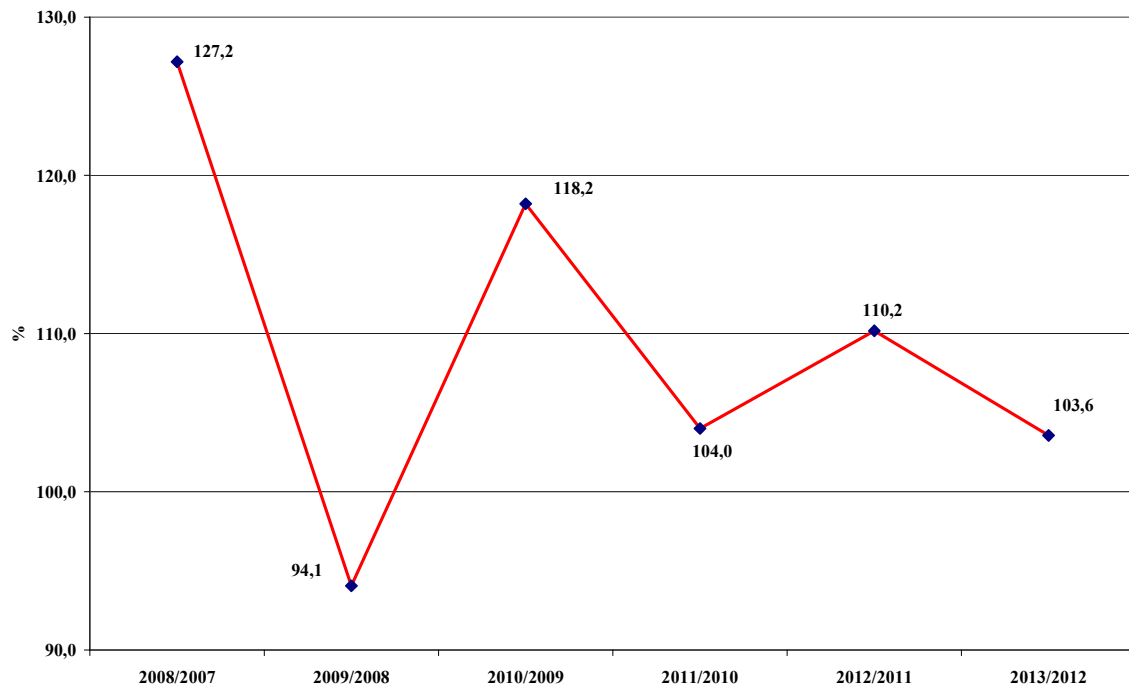
Динаміка часток щомісячних доходів місцевих бюджетів у річному обсязі за 2008–2013 роки

* Частка доходів визначена щодо планового показника, передбаченого на рік

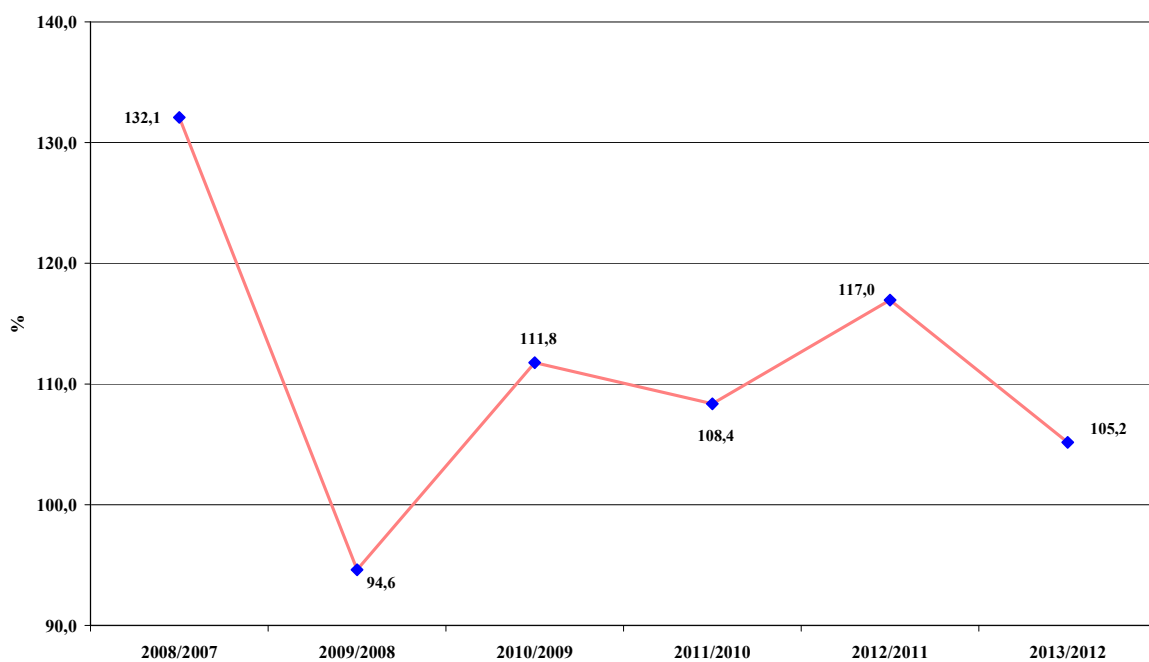
Графік 9

Динаміка темпу зростання доходів місцевих бюджетів за вересень 2008–2013 років

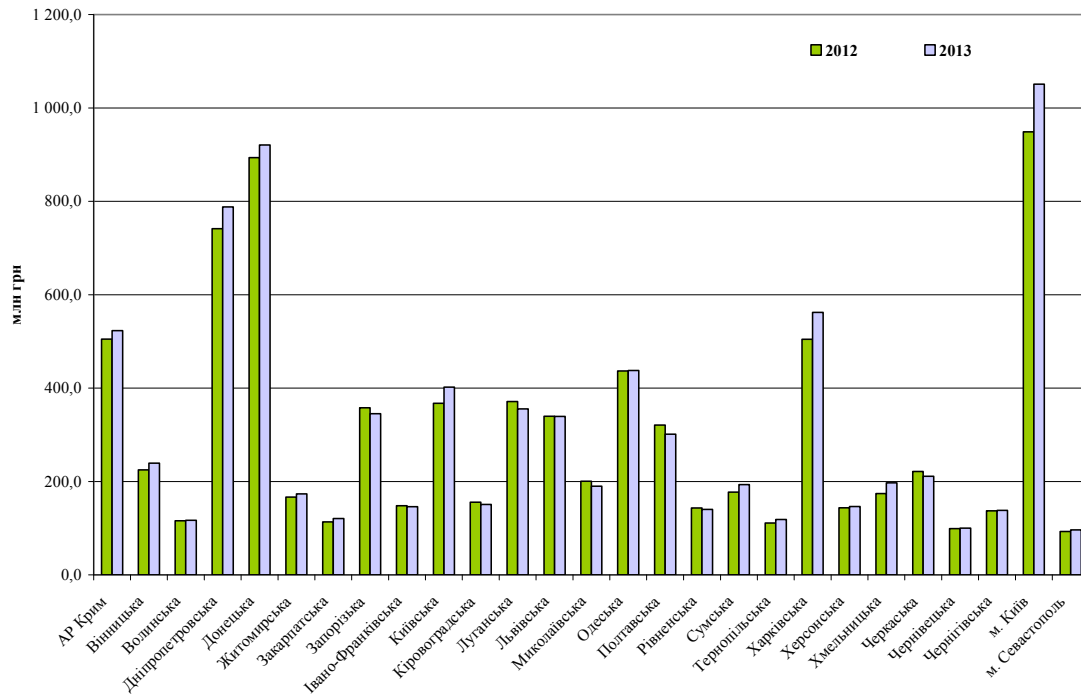
Графік 10

Динаміка темпу зростання доходів місцевих бюджетів за січень – вересень 2008–2013 років

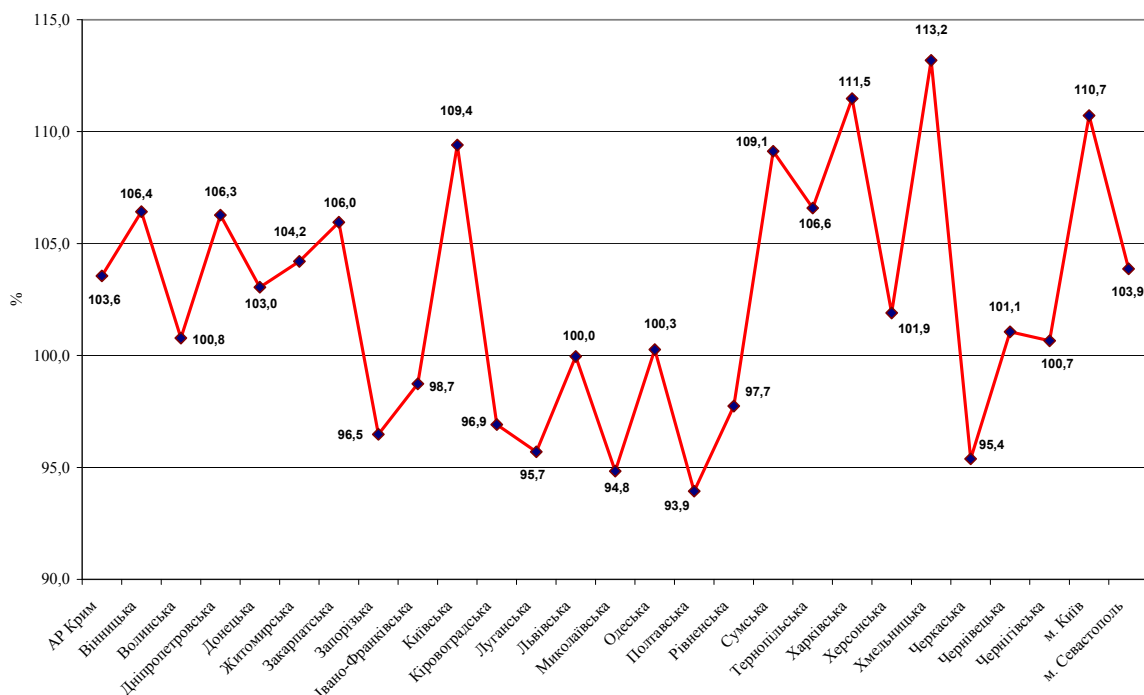
Діаграма 3

Регіональний розподіл доходів місцевих бюджетів за вересень 2012–2013 років

Графік 11

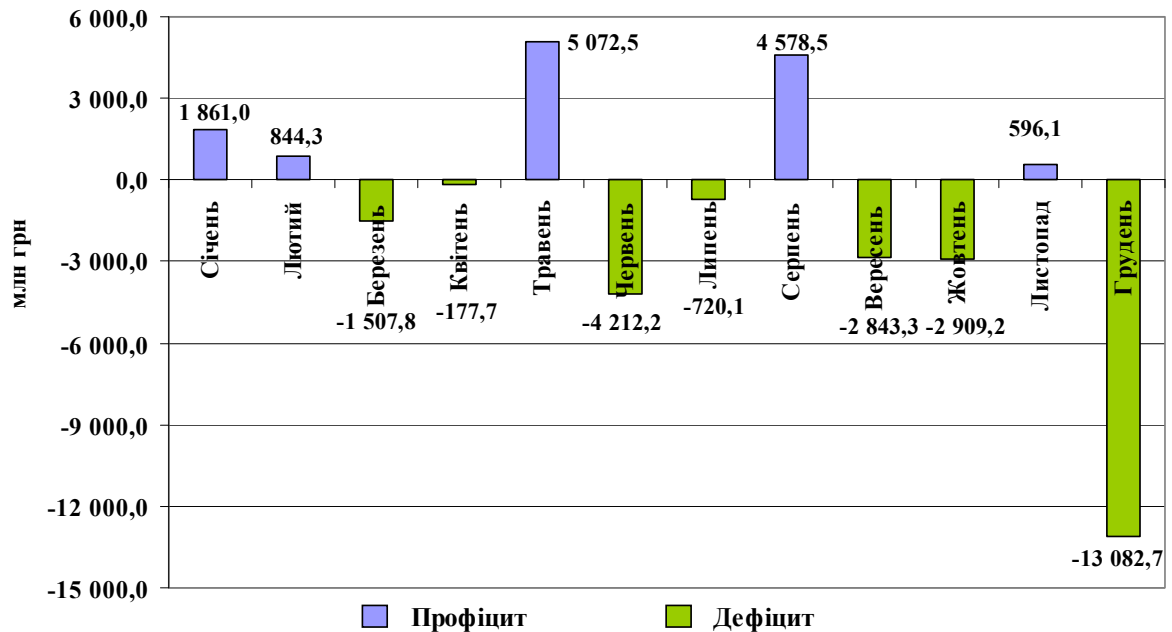
Темпи зростання доходів місцевих бюджетів у розрізі регіонів за вересень 2013 року (щодо попереднього року)

Дефіцит державного бюджету

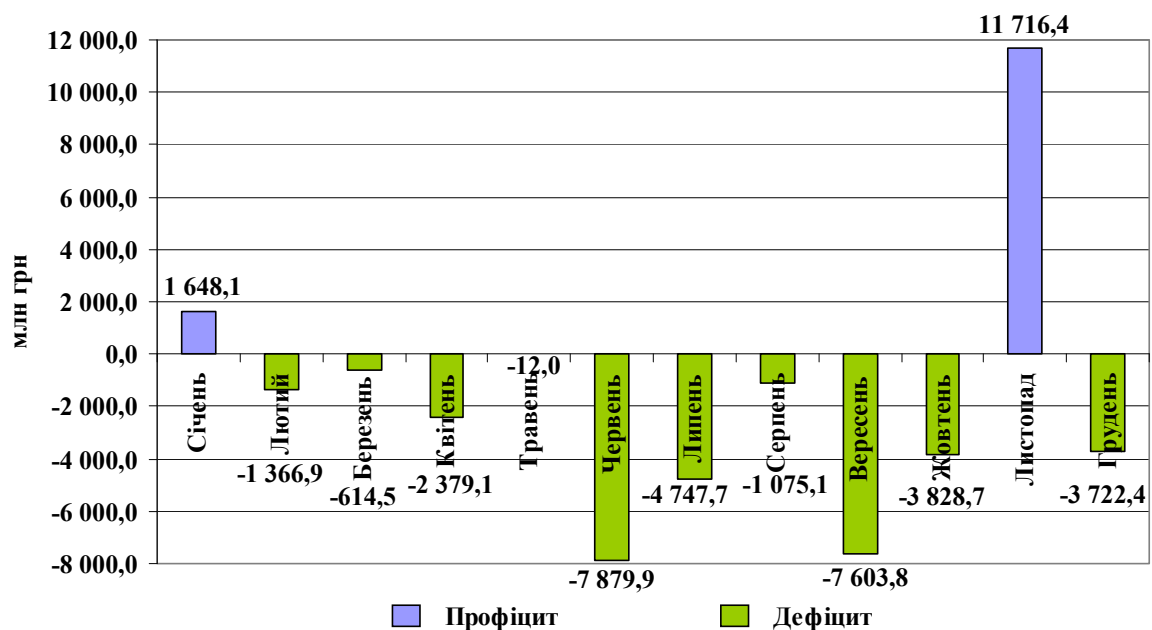
Діаграма 4

Щомісячна динаміка дефіциту / профіциту державного бюджету за 2008 рік

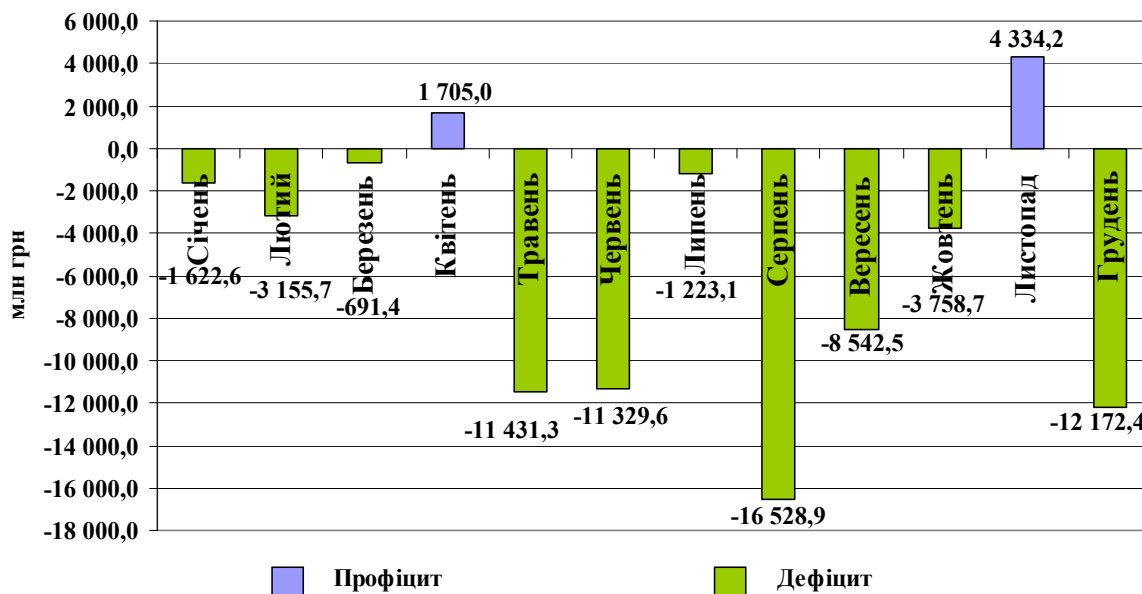
Діаграма 5

Щомісячна динаміка дефіциту / профіциту державного бюджету за 2009 рік

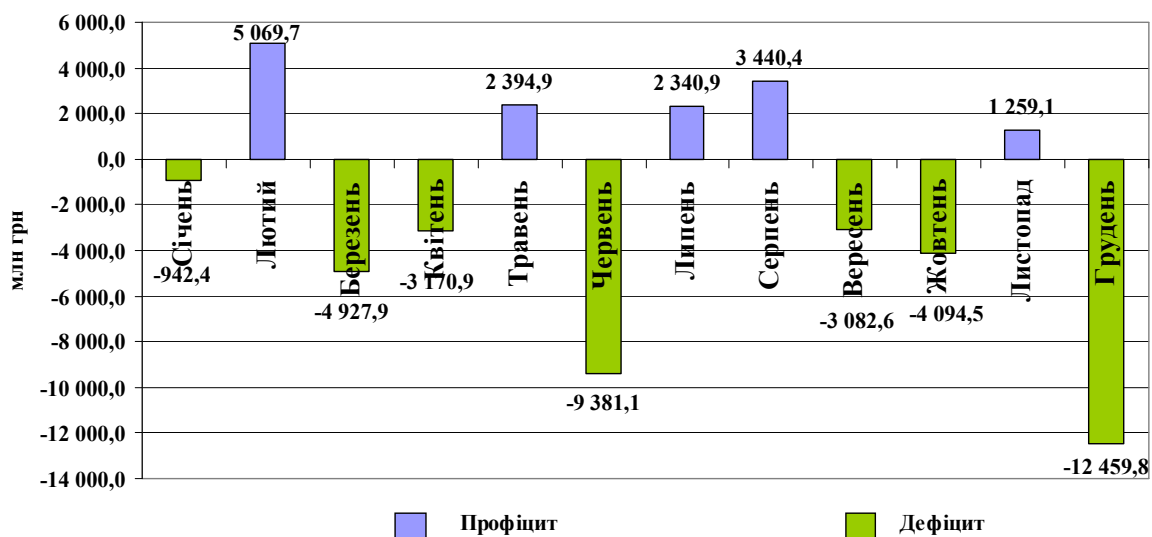
Діаграма 6

Щомісячна динаміка дефіциту / профіциту державного бюджету за 2010 рік

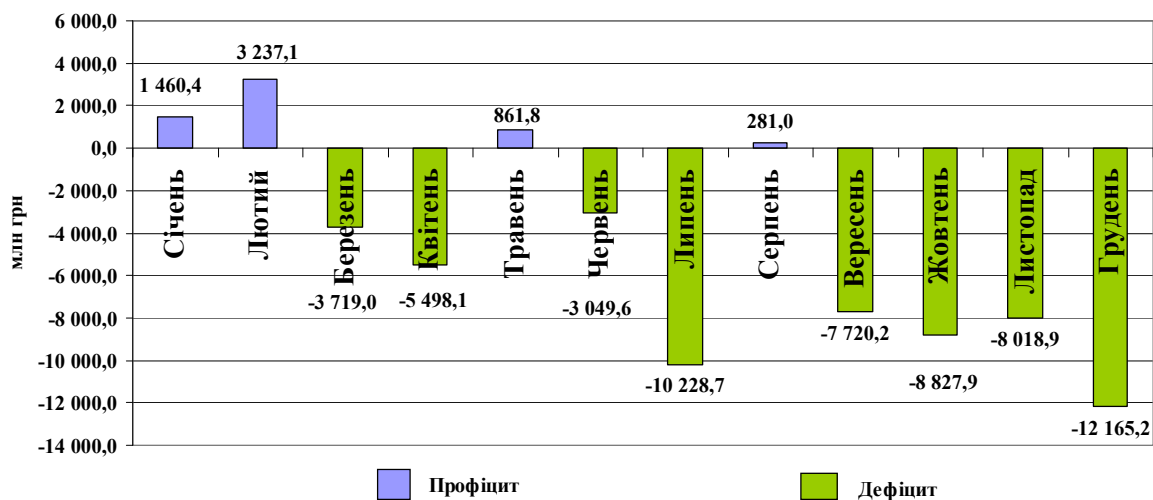
Діаграма 7

Щомісячна динаміка дефіциту / профіциту державного бюджету за 2011 рік

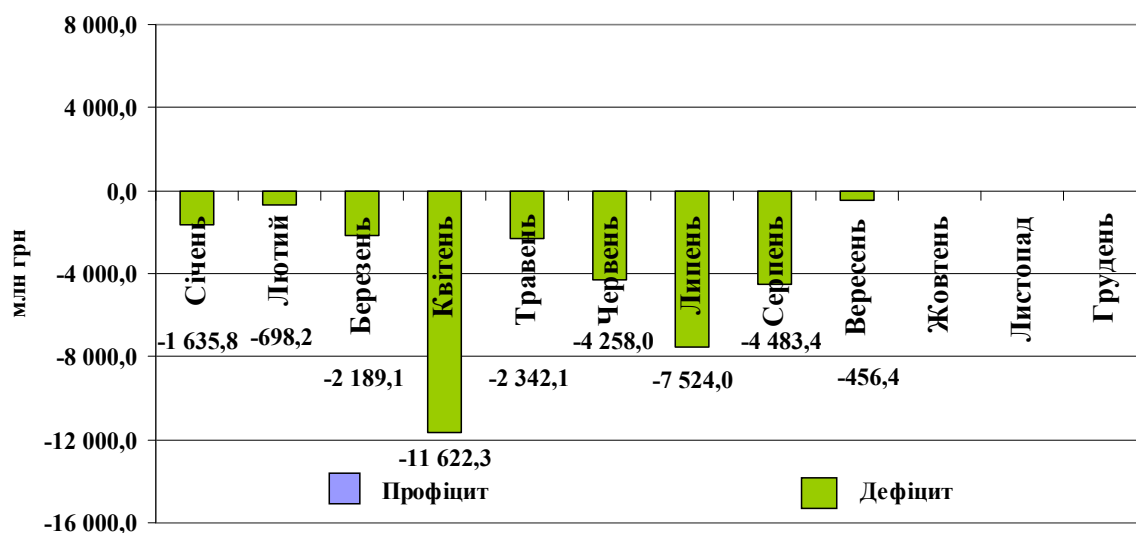
Діаграма 8

Щомісячна динаміка дефіциту / профіциту державного бюджету за 2012 рік

Діаграма 9

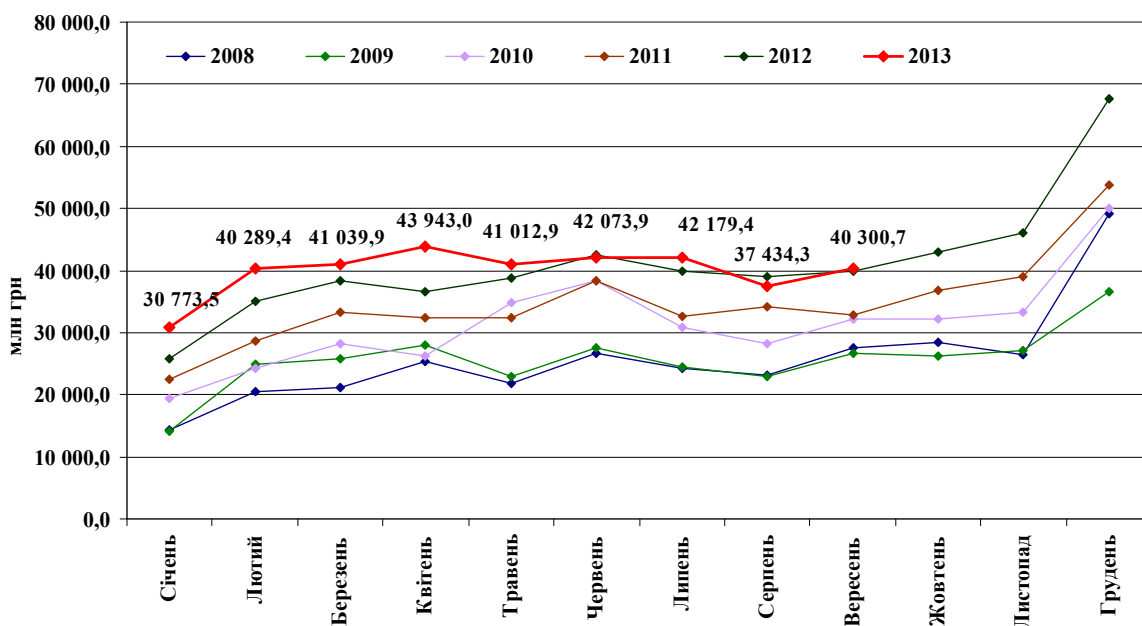
Щомісячна динаміка дефіциту / профіциту державного бюджету за 2013 рік

Видатки зведеного бюджету

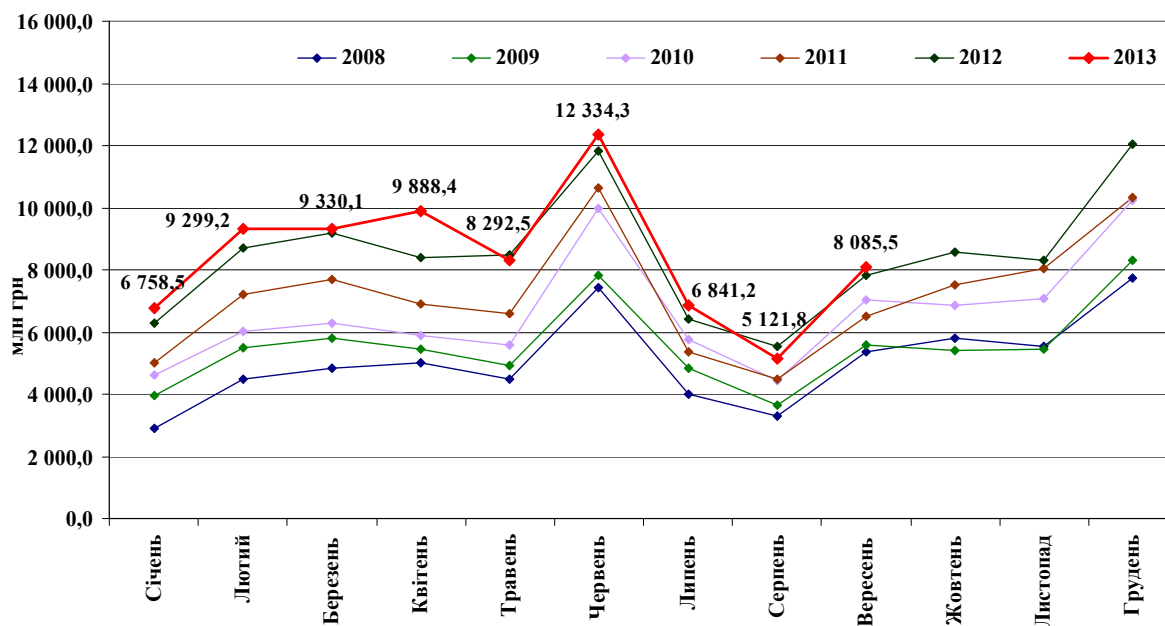
Графік 12

Динаміка щомісячних видатків зведеного бюджету
за 2008–2013 роки

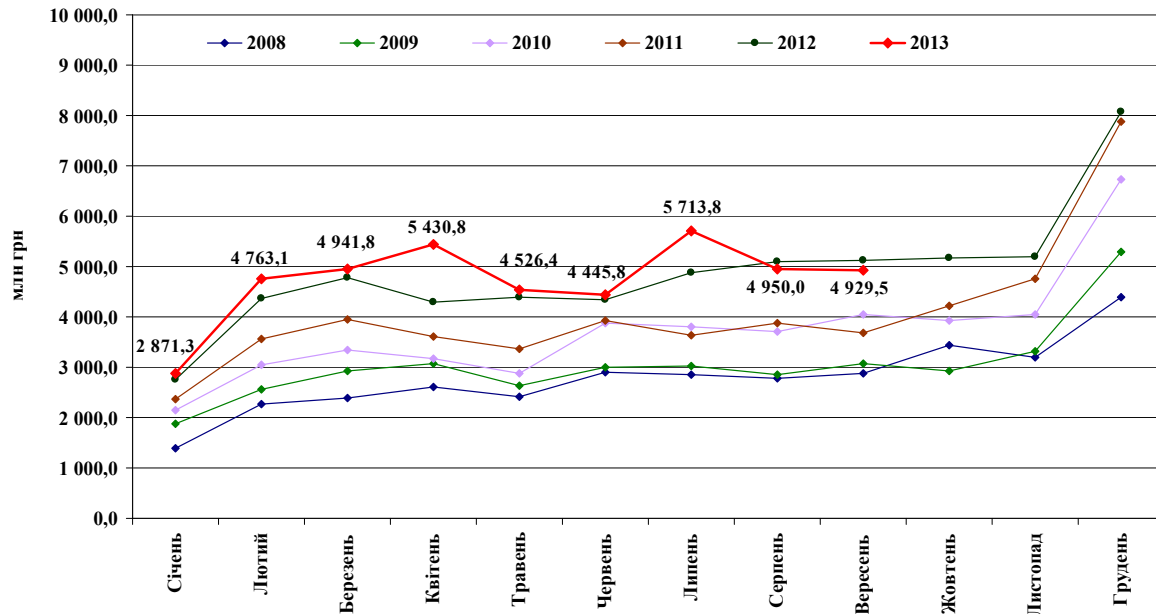
Графік 13

Динаміка щомісячних видатків зведеного бюджету на освіту
за 2008–2013 роки

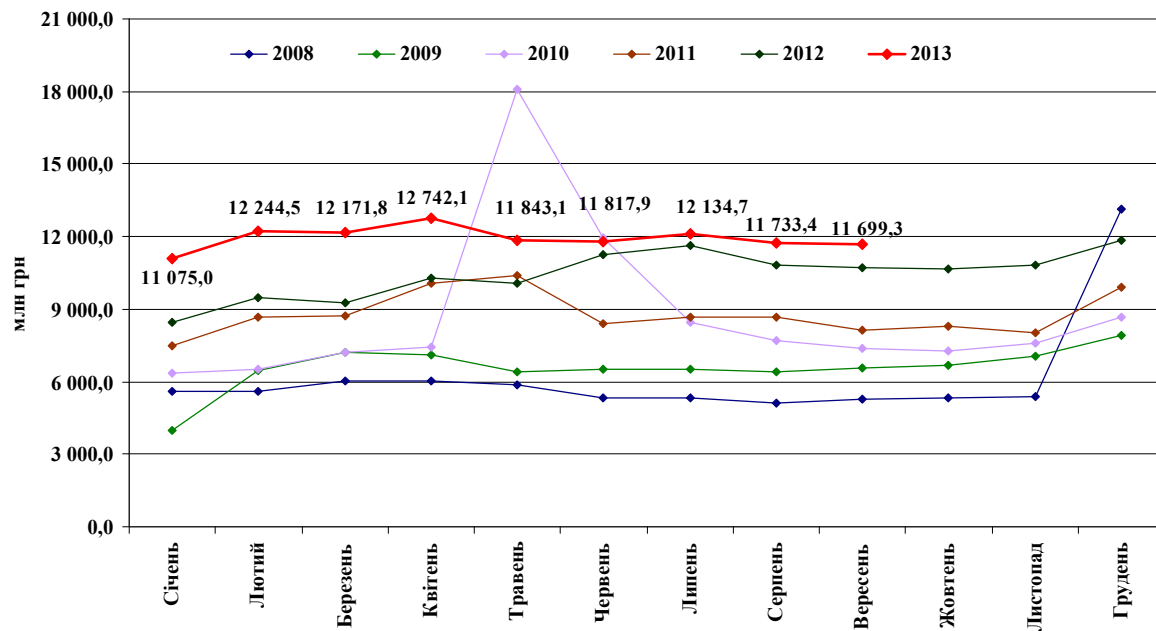
Графік 14

Динаміка щомісячних видатків зведеного бюджету на охорону здоров'я за 2008–2013 роки

Графік 15

Динаміка щомісячних видатків зведеного бюджету на соціальний захист та соціальне забезпечення за 2008–2013 роки

Видатки державного бюджету

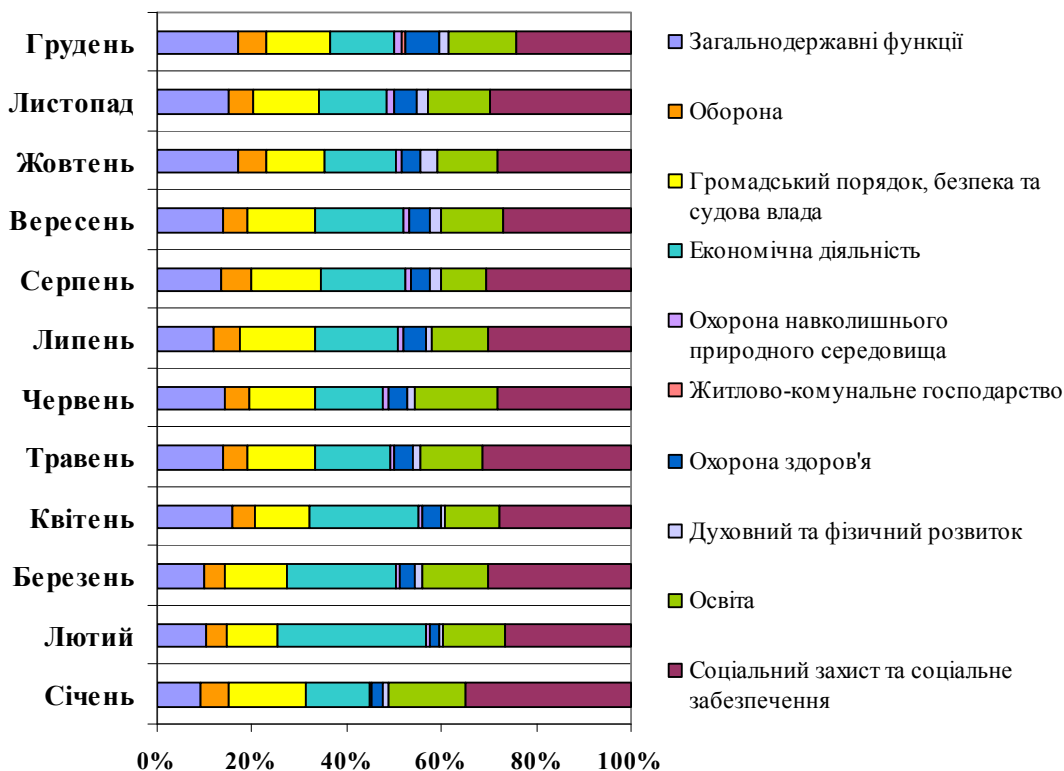
Діаграма 10

Структура видатків державного бюджету у розрізі функціональної класифікації за 2008 рік

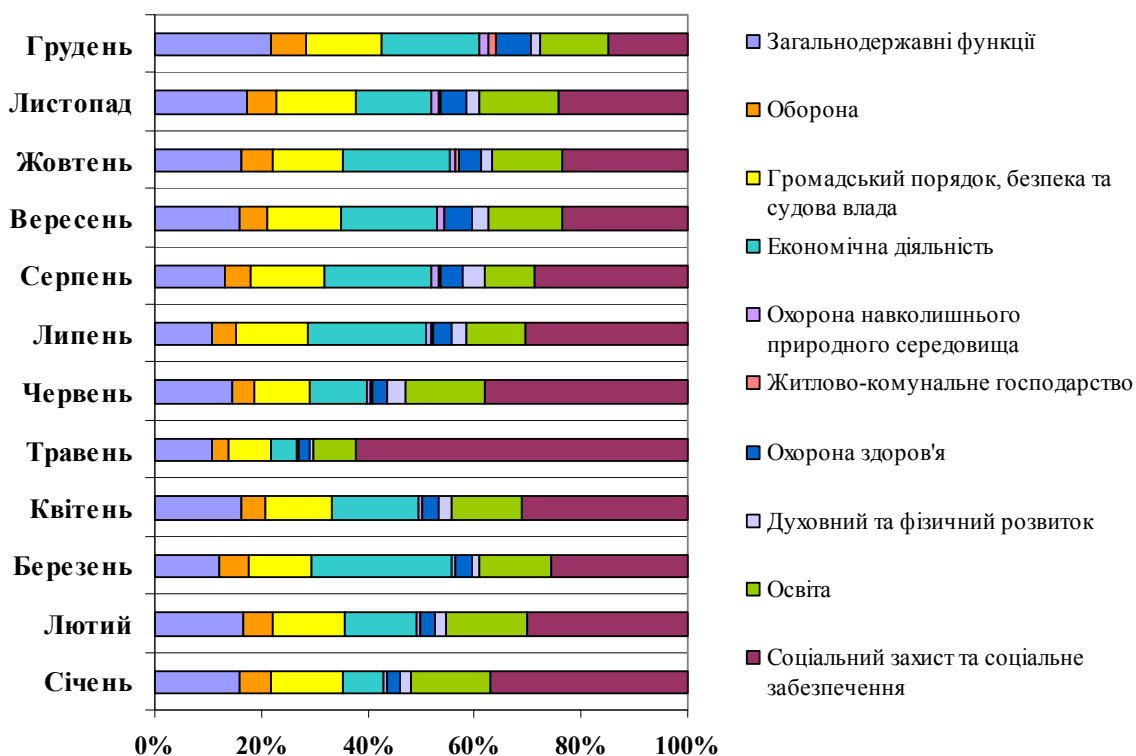
Діаграма 11

Структура видатків державного бюджету у розрізі функціональної класифікації за 2009 рік

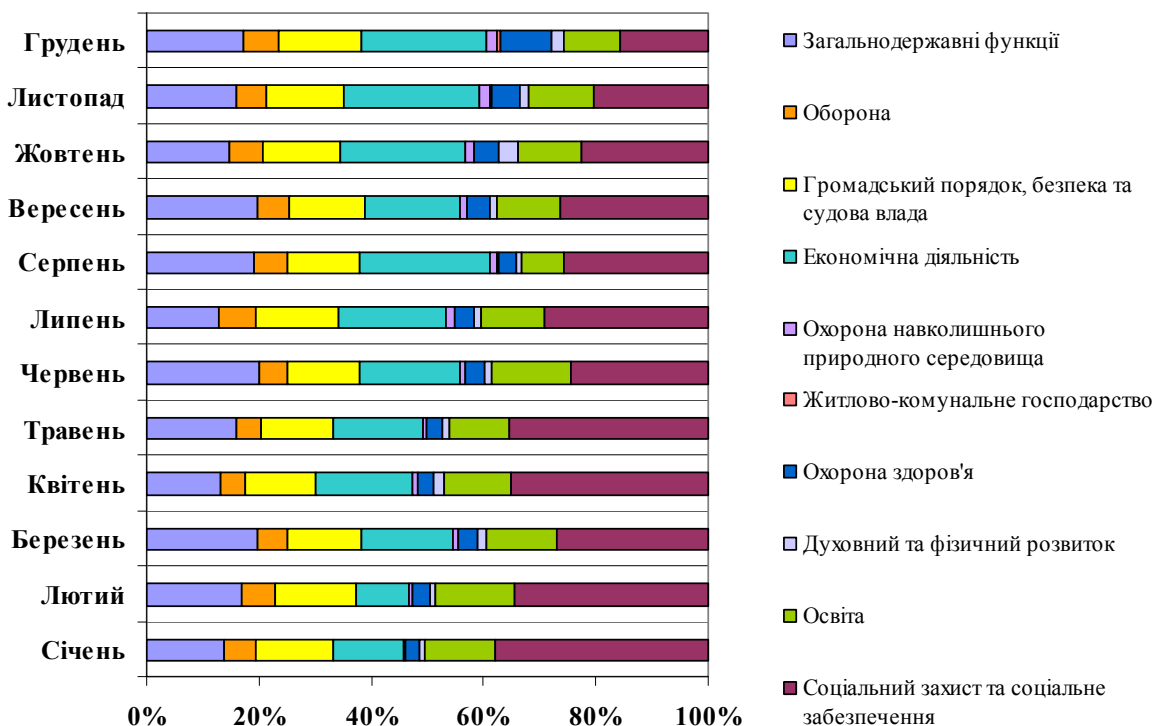
Діаграма 12

Структура видатків державного бюджету у розрізі функціональної класифікації за 2010 рік

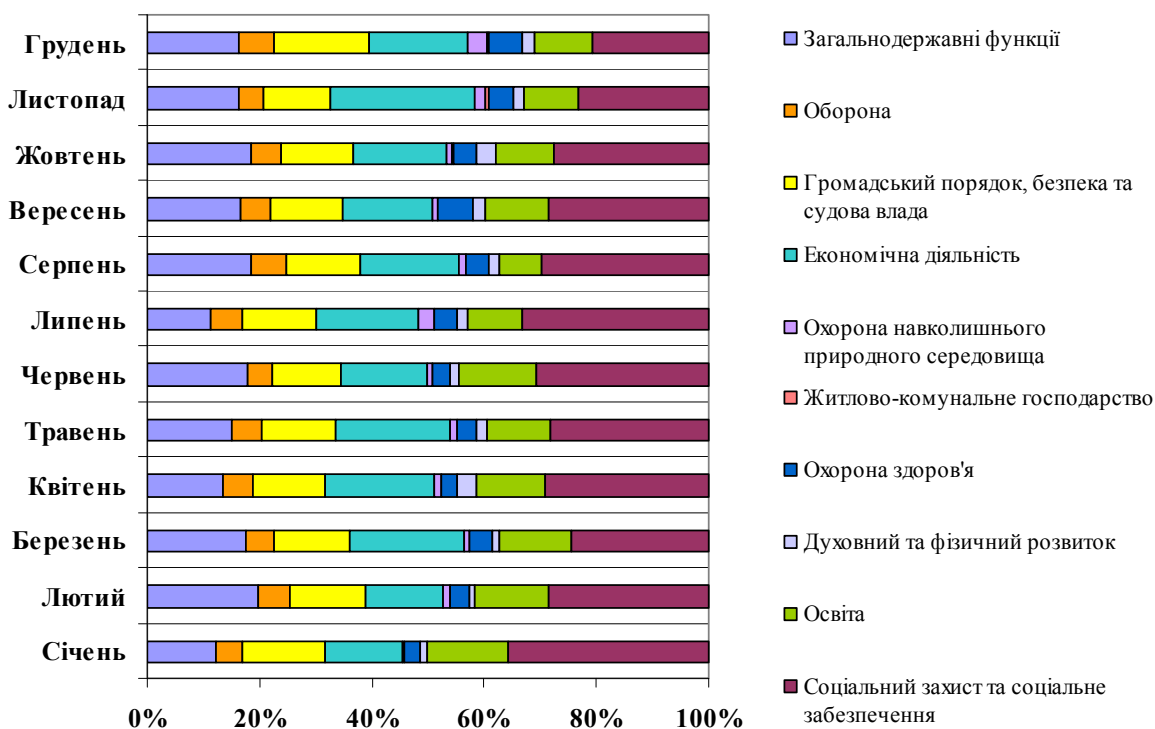
Діаграма 13

Структура видатків державного бюджету у розрізі функціональної класифікації за 2011 рік

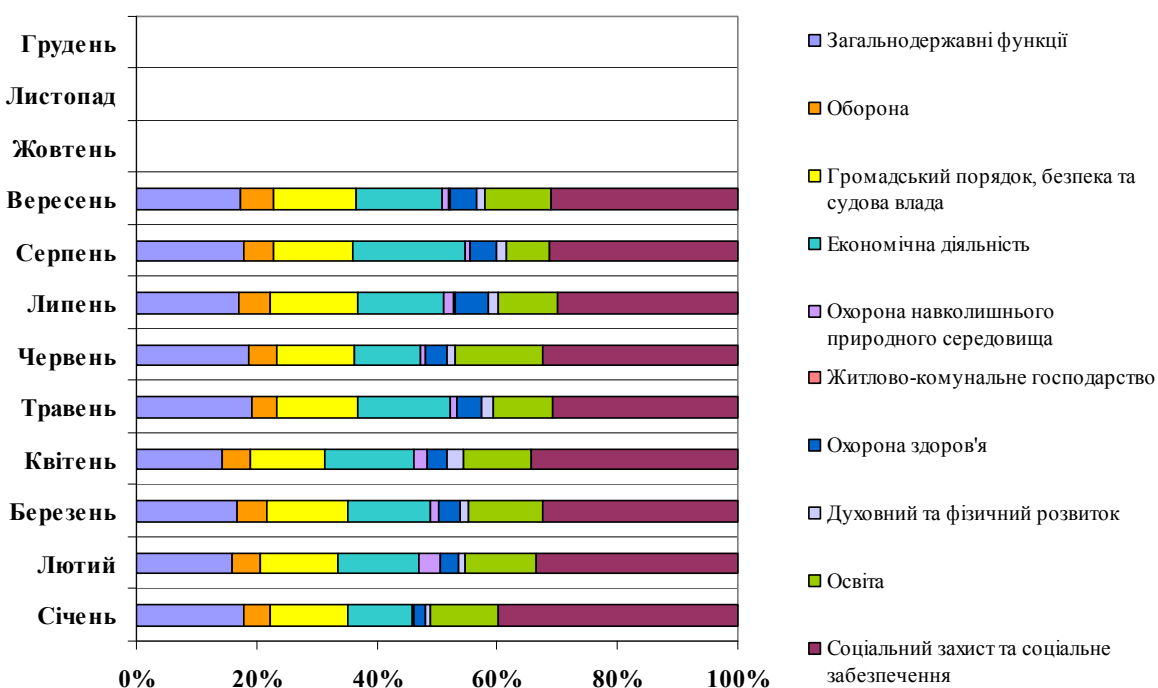
Діаграма 14

Структура видатків державного бюджету у розрізі функціональної класифікації за 2012 рік

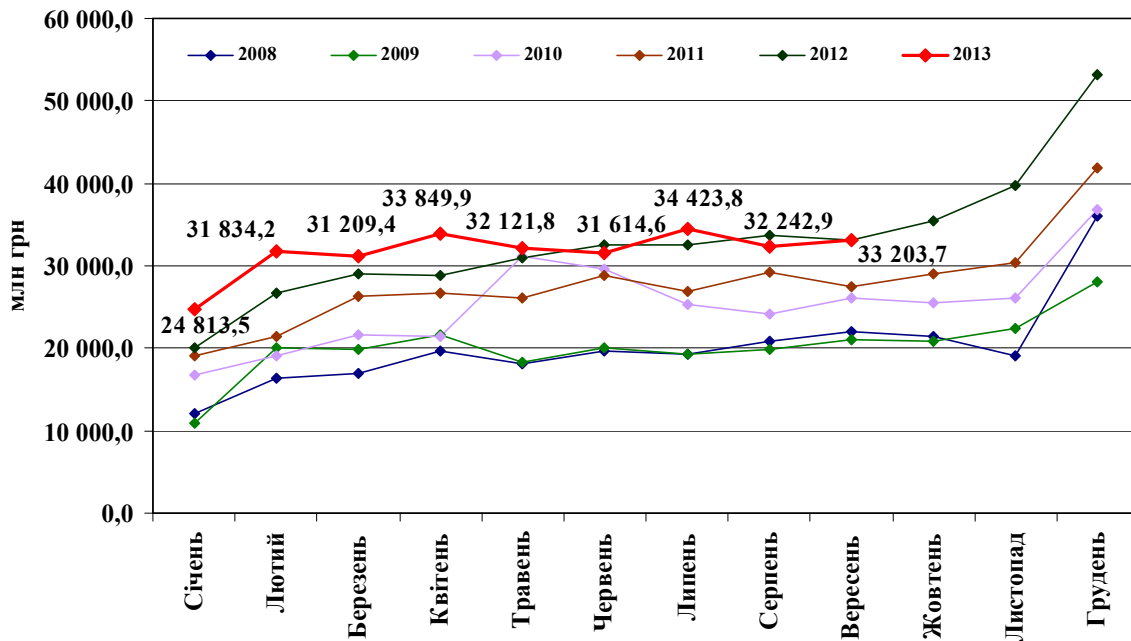
Діаграма 15

Структура видатків державного бюджету у розрізі функціональної класифікації за 2013 рік

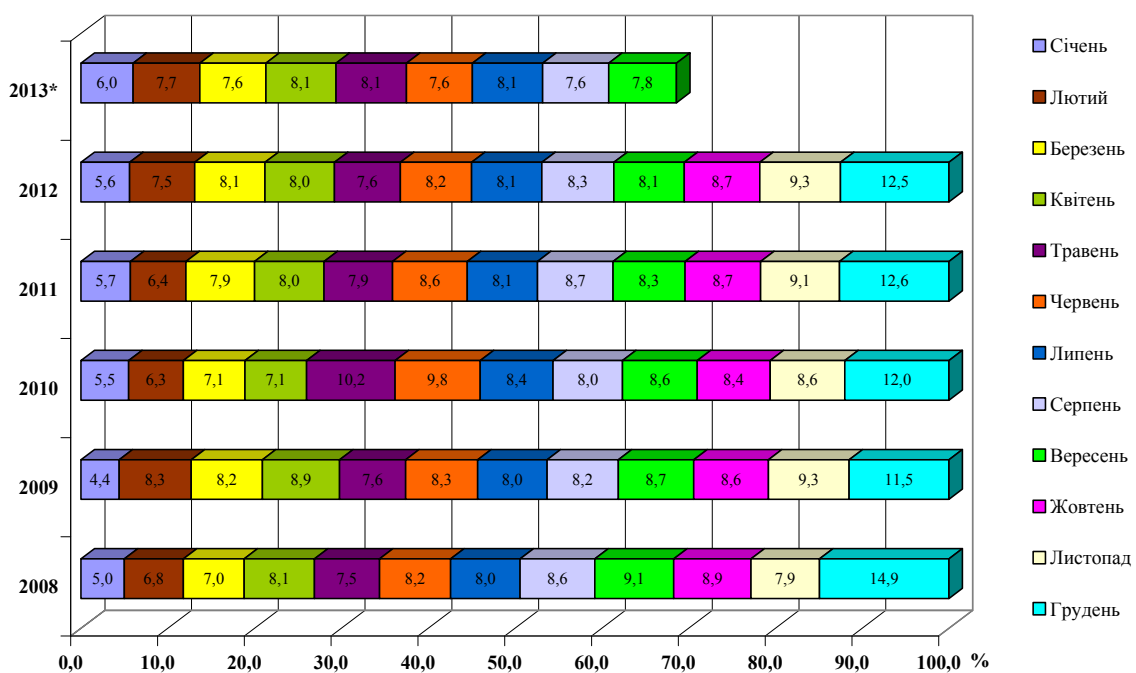
Графік 16

Динаміка видатків державного бюджету за 2008–2013 роки (з урахуванням міжбюджетних трансфертів)

Діаграма 16

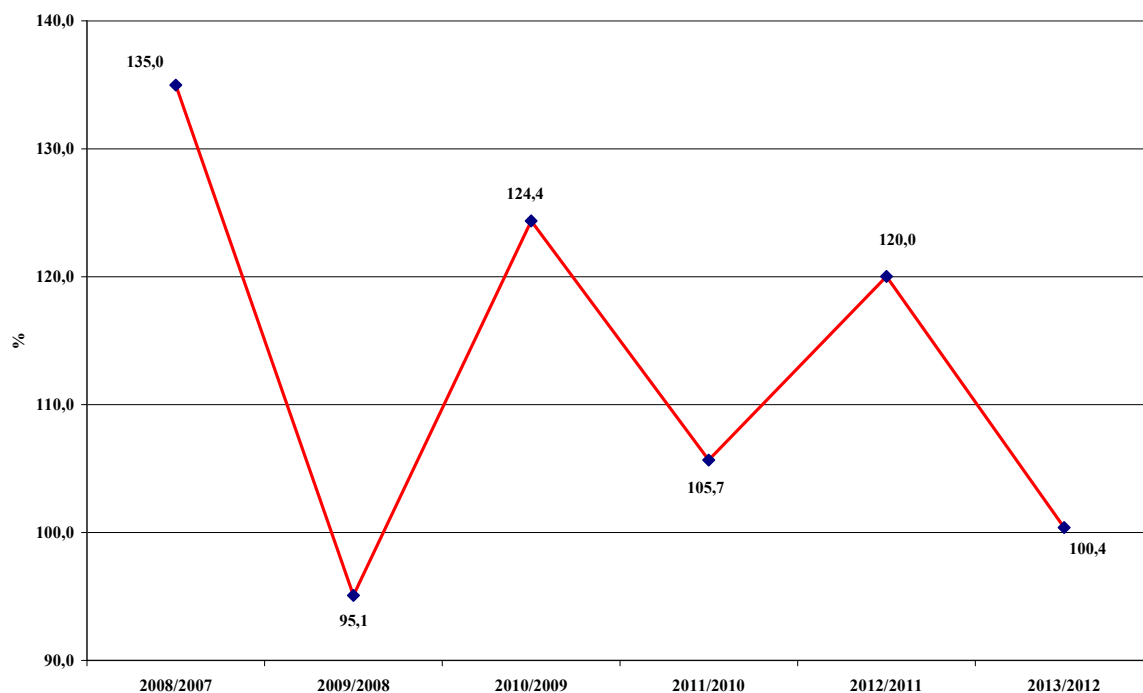
Динаміка часток щомісячних загальних видатків державного бюджету у річному обсязі за 2008–2013 роки

* Частка видатків визначена щодо планового показника, передбаченого на рік

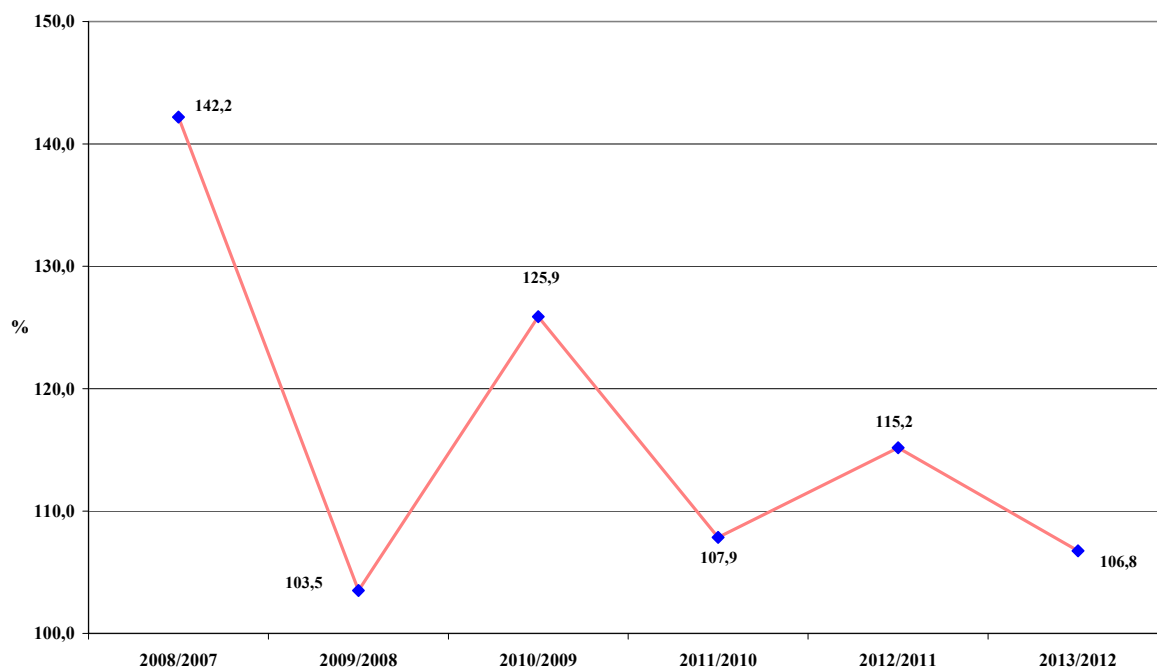
Графік 17

Динаміка темпу зростання видатків державного бюджету за вересень 2008–2013 років

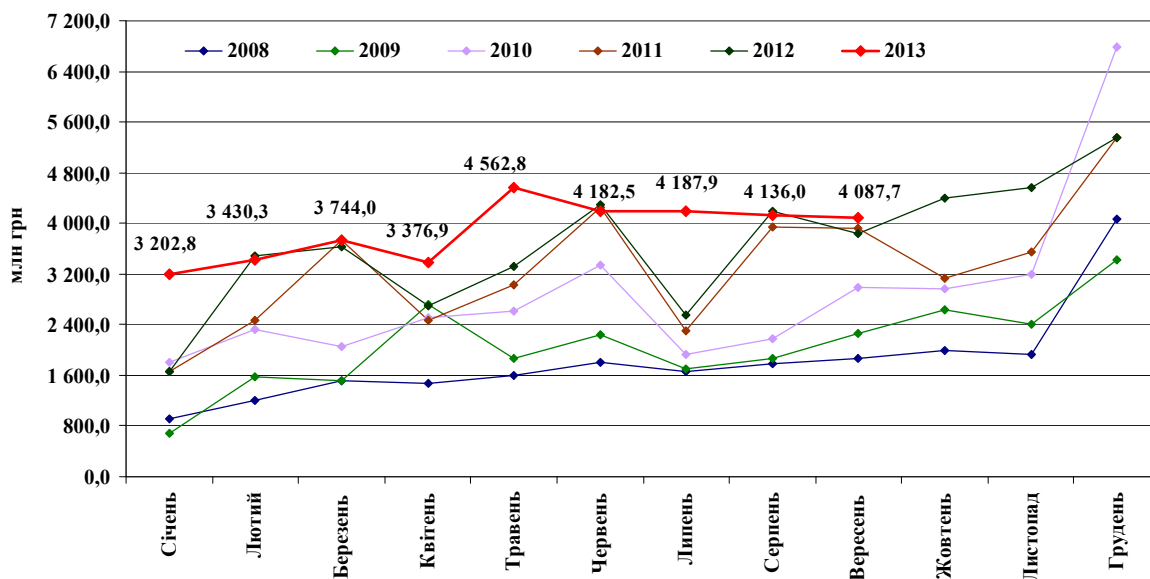
Графік 18

Динаміка темпу зростання видатків державного бюджету за січень – вересень 2008–2013 років

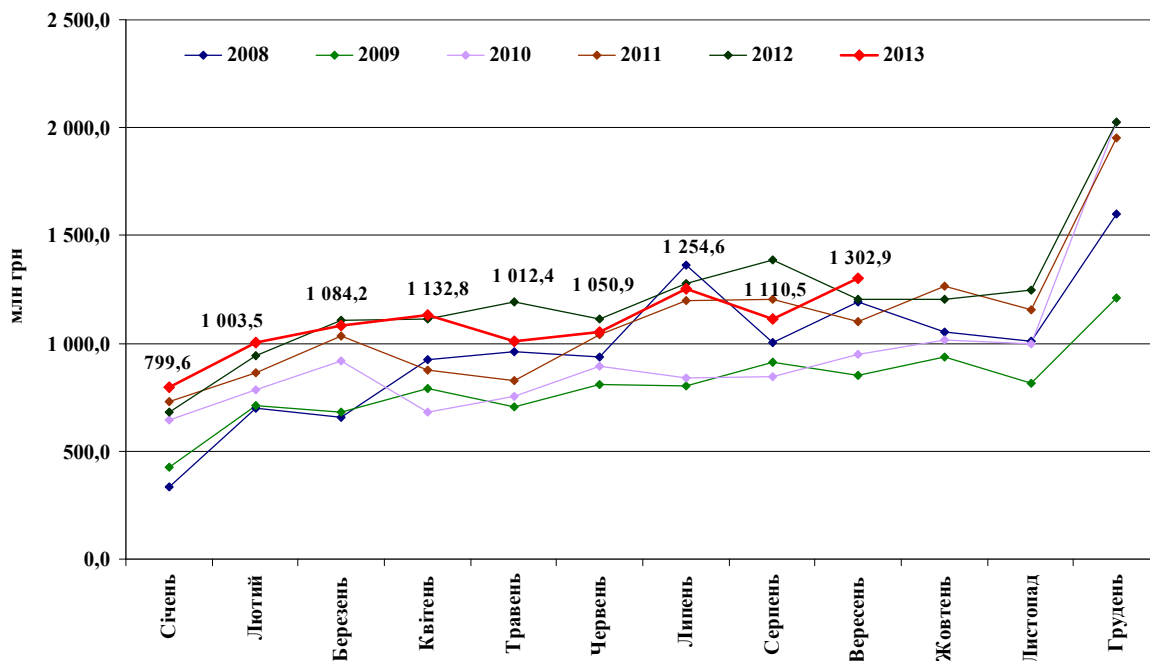
Графік 19

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на загальнодержавні функції за 2008–2013 роки

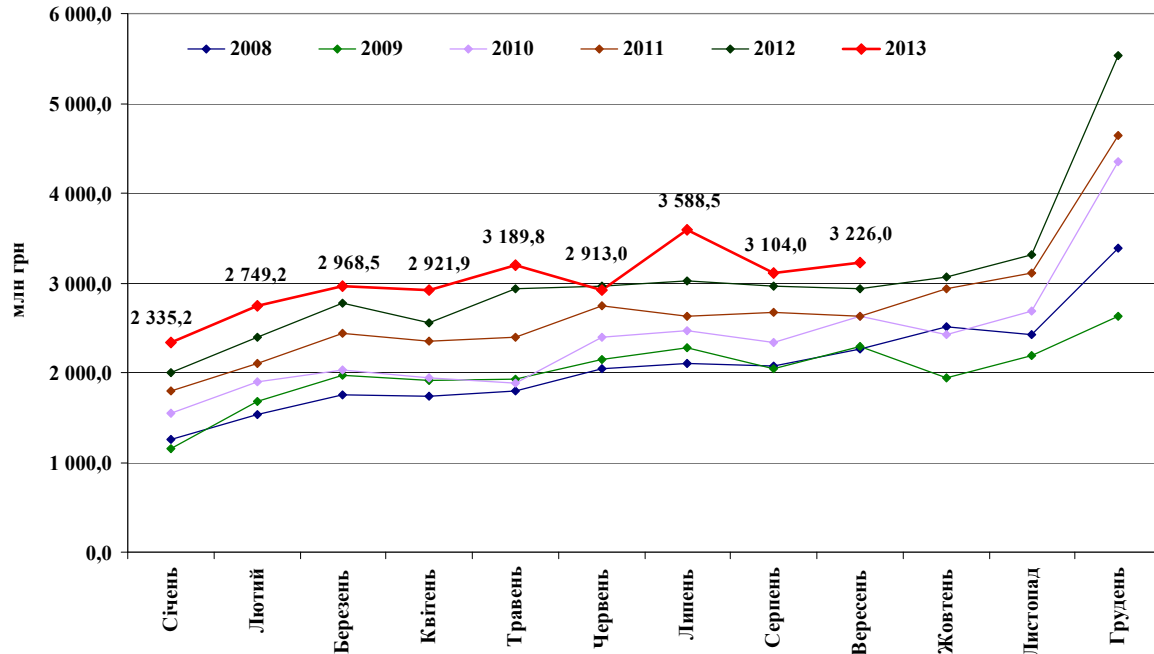
Графік 20

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на оборону за 2008–2013 роки

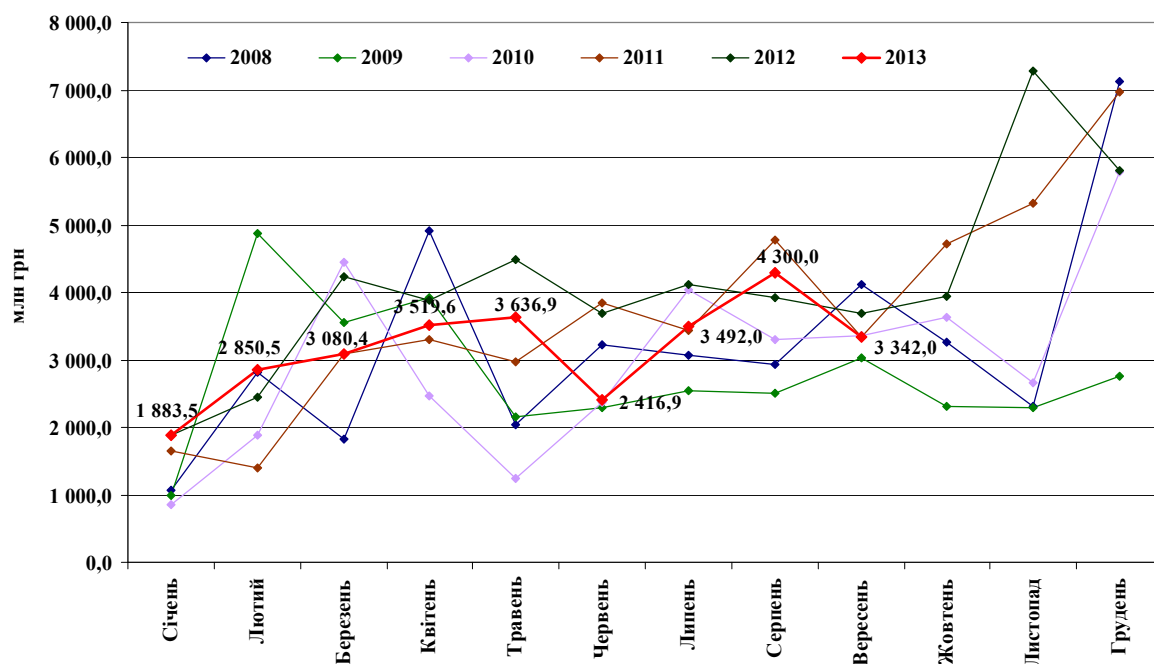
Графік 21

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на громадський порядок, безпеку та судову владу за 2008–2013 роки

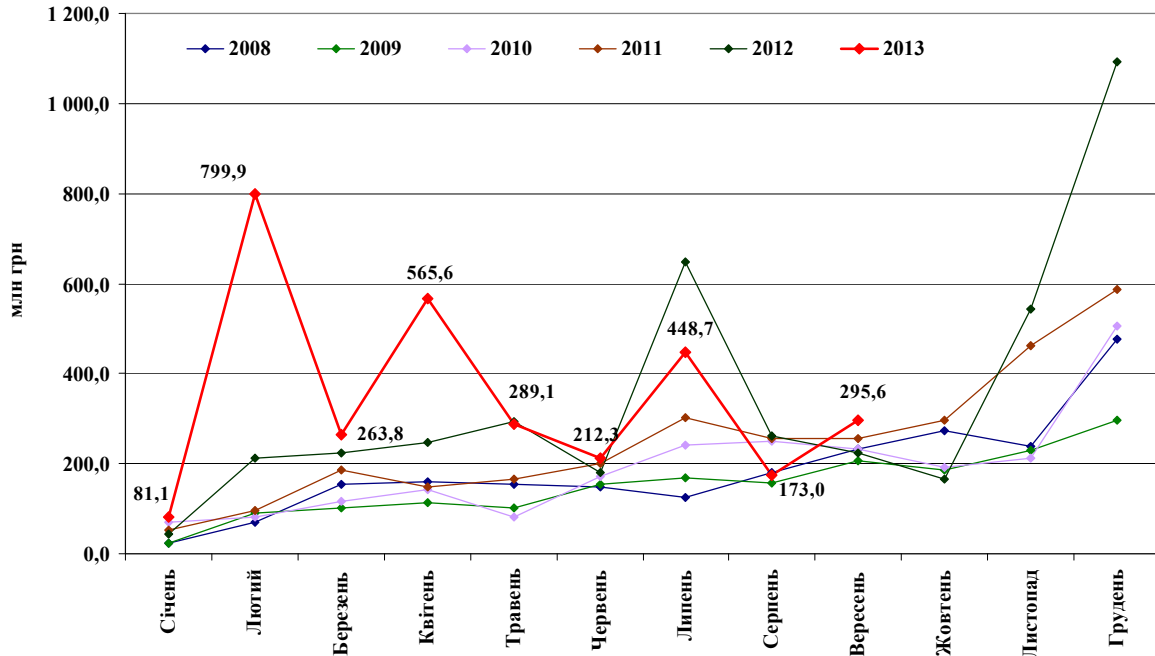
Графік 22

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на економічну діяльність за 2008–2013 роки

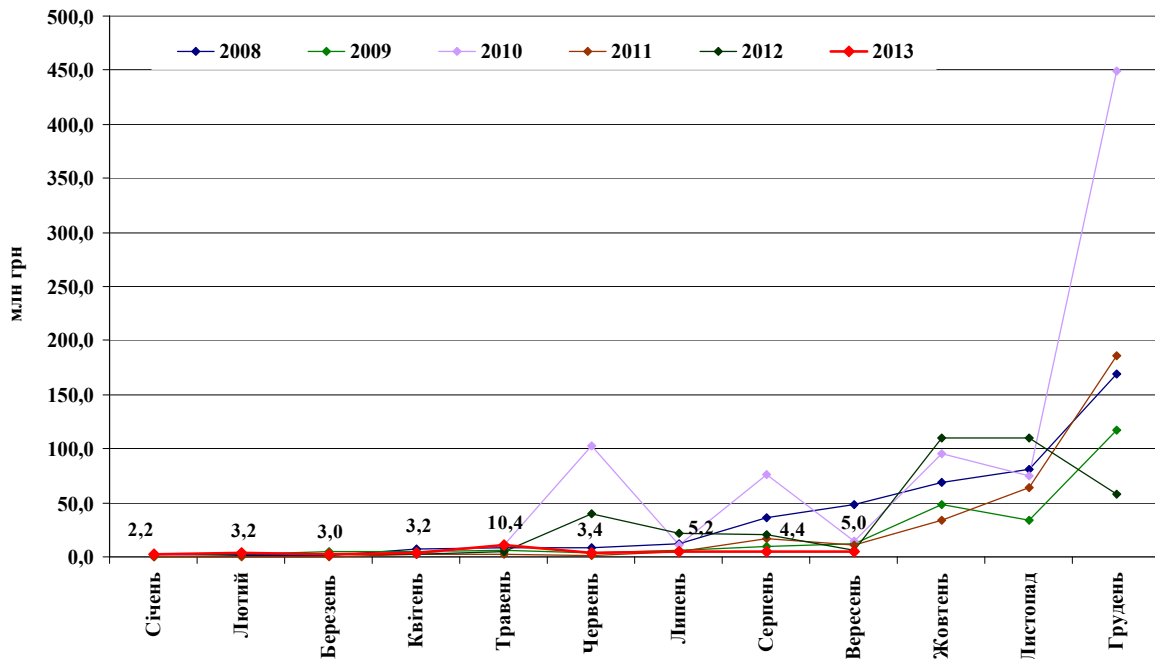
Графік 23

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на охорону навколишнього природного середовища за 2008–2013 роки

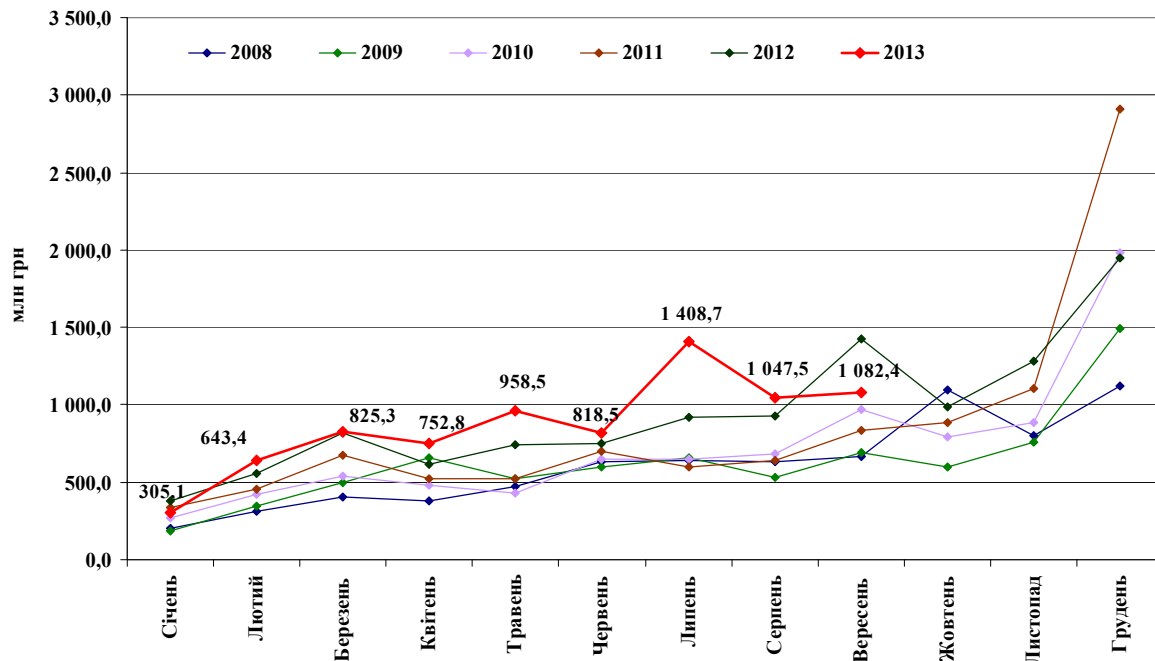
Графік 24

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на житлово-комунальне господарство за 2008–2013 роки

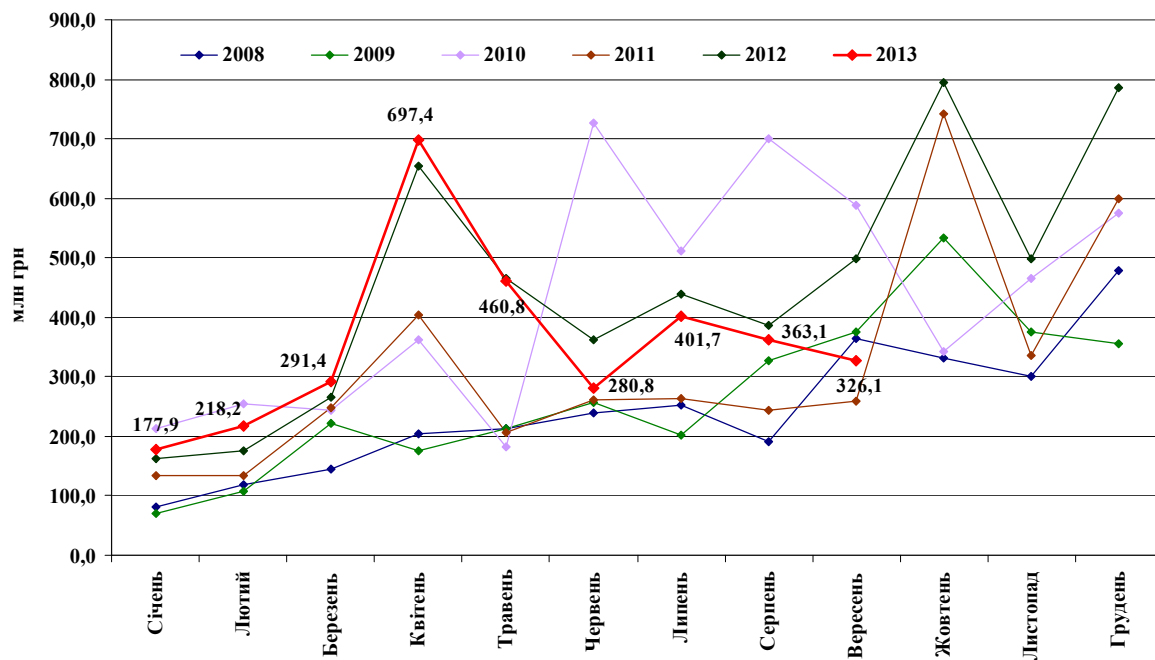
Графік 25

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на охорону здоров'я за 2008–2013 роки

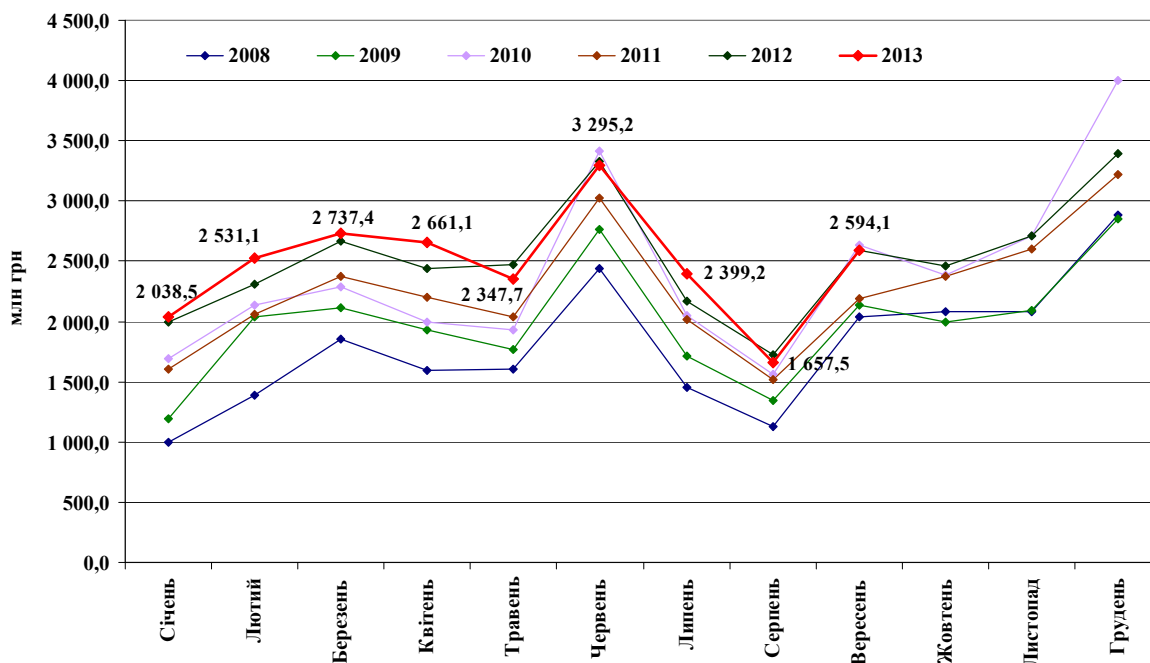
Графік 26

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на духовний та фізичний розвиток за 2008–2013 роки

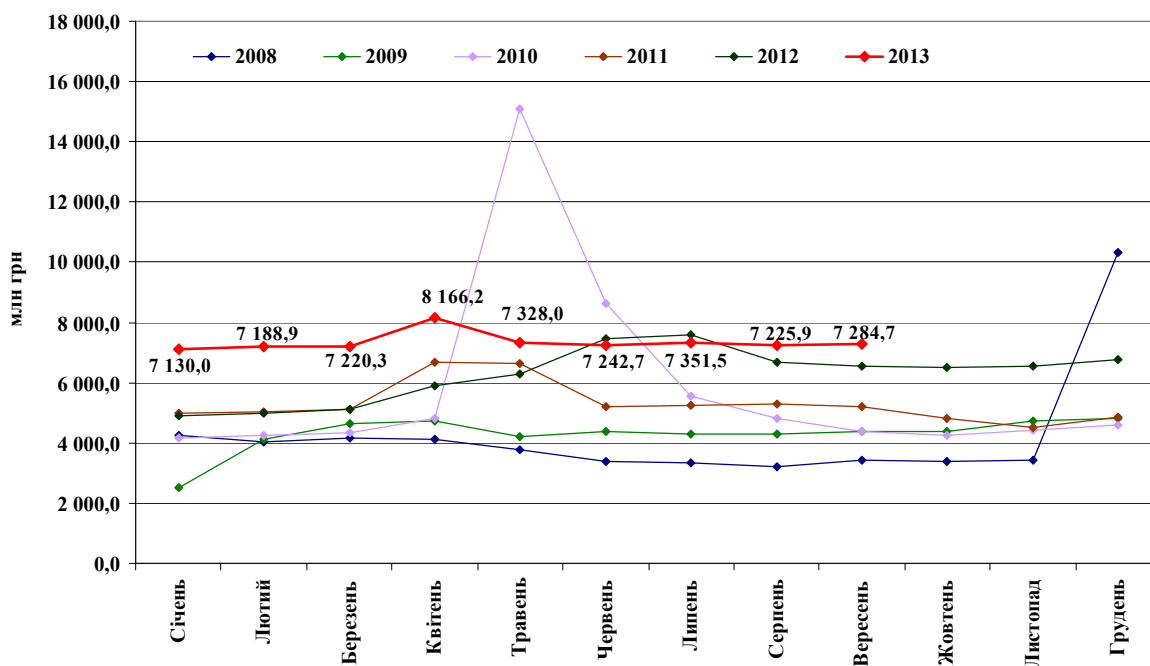
Графік 27

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на освіту за 2008–2013 роки

Графік 28

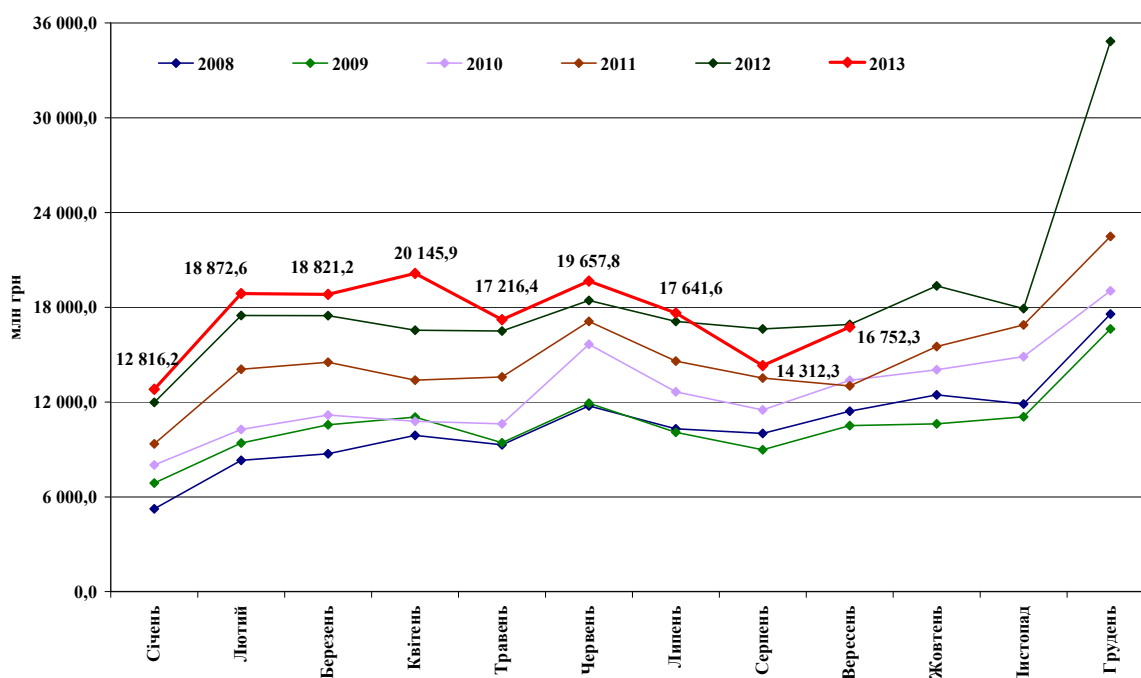
Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на соціальний захист та соціальне забезпечення за 2008–2013 роки

Видатки місцевих бюджетів

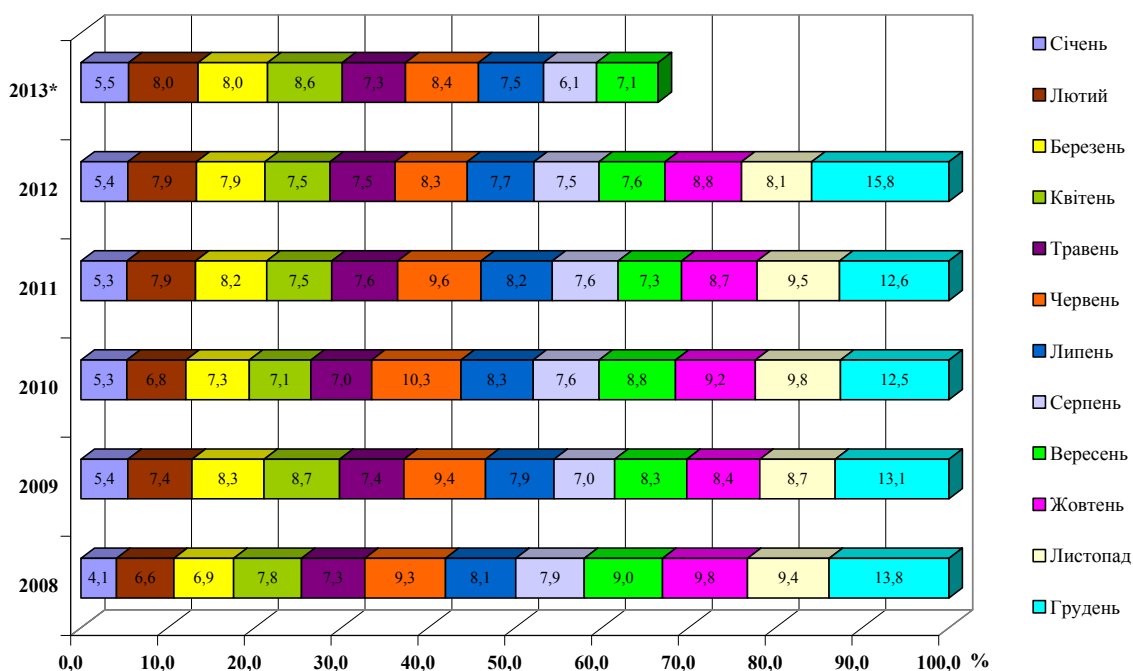
Графік 29

Динаміка щомісячних фактичних видатків місцевих бюджетів (без урахування міжбюджетних трансфертів) за 2008–2013 роки

Діаграма 17

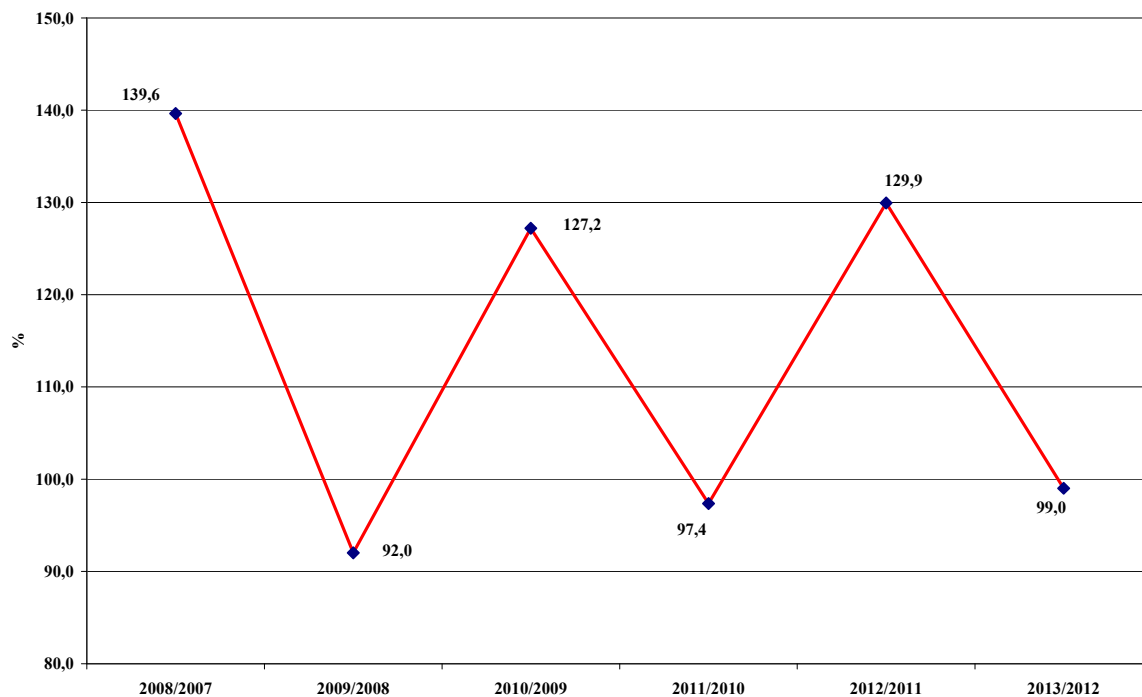
Динаміка часток щомісячних видатків місцевих бюджетів у річному обсязі за 2008–2013 роки

* Частка видатків визначена щодо планового показника, передбаченого на рік

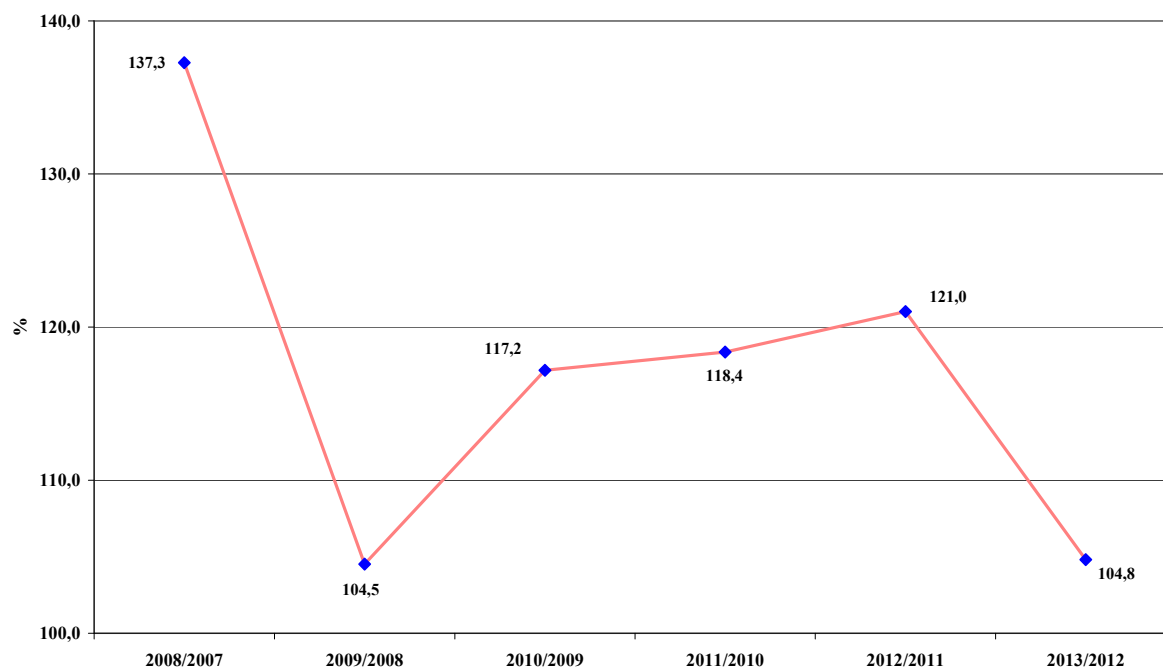
Графік 30

Динаміка темпу зростання видатків місцевих бюджетів за вересень 2008–2013 років

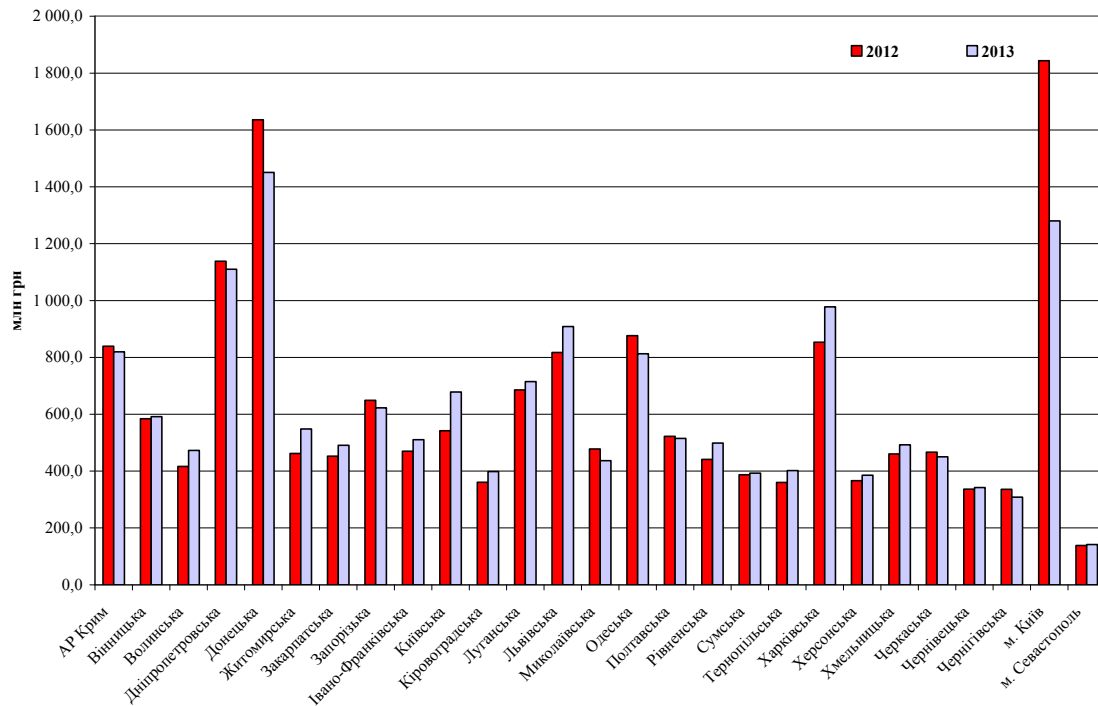
Графік 31

Динаміка темпу зростання видатків місцевих бюджетів за січень – вересень 2008–2013 років

Діаграма 18

Регіональний розподіл фактичних видатків місцевих бюджетів за вересень 2012–2013 років

Графік 32

Темпи зростання видатків місцевих бюджетів у розрізі регіонів за вересень 2013 року (щодо попереднього року)

